

red española
aprendizaje-servicio

2023

Construcció de projectes d'Aprenentatge Servei

III Simposi de
Docents de la XESC
Manresa, 10 i 11 de març

red española
aprendizaje-servicio

*Tots els éssers humans neixen lliures
i iguals en dignitat i en drets.*

*Són dotats de raó i de consciència, i
han de comportar-se fraternalment
els uns amb els altres.*

Declaració Universal dels Drets Humans

red española
aprendizaje-servicio

Fraternalment?

red española
aprendizaje-servicio

 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Una crida universal i ètica per a posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones gaudeixin de pau i prosperitat el 2030.

red española
aprendizaje-servicio

Quina és la finalitat
última de l'educació?

red española
aprendizaje-servicio

Conrear el talent individual...

... per no quedar exclosos del tren del progrés?

Gent amb “talent”?

Creatius i emprenedors...

Grans comunicadors...

Van arrossegar multituds...

red española
aprendizaje-servicio

Fomentar el compromiso social...

... per transformar el món?

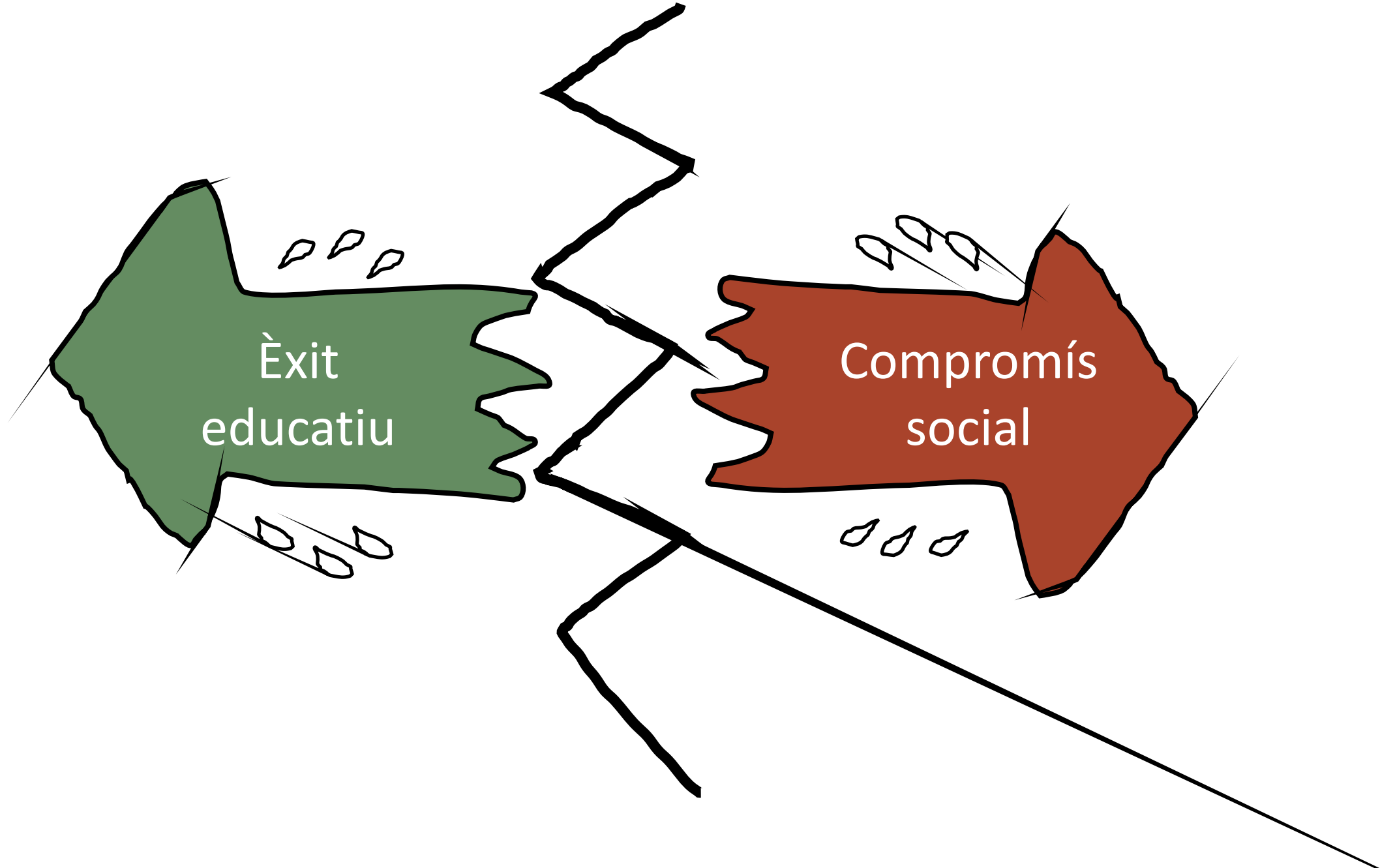
red española
aprendizaje-servicio

No es construeix una
societat més **justa** amb
ciutadans **mediocres**.

Adela Cortina

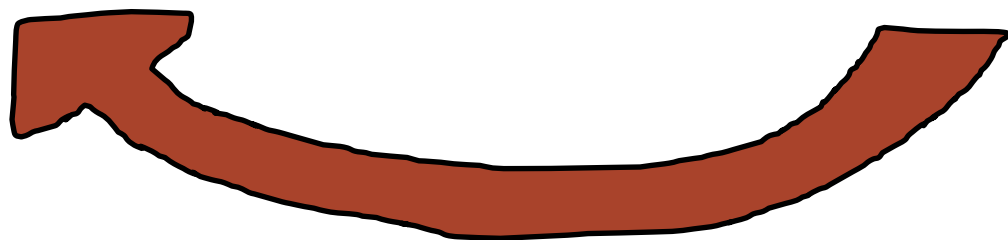
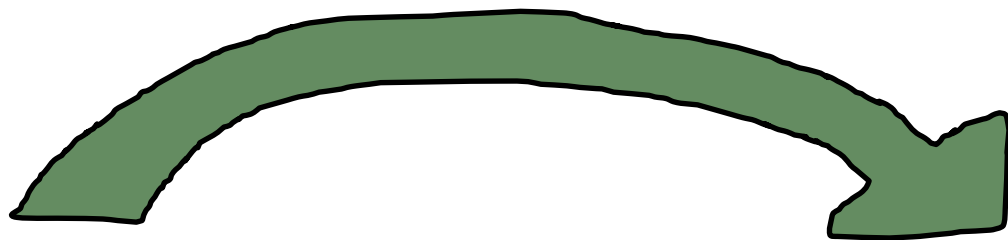
red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

aprenentatge servei

red española
aprendizaje-servicio

Aprender fent
un servei a la comunitat

La finalitat de l'educació
consisteix a formar
ciutadanes i ciutadans
competents, amb
capacitat de **transformar**
el món.

red española
aprendizaje-servicio

Primer de tot, vegem
algunes bones
pràctiques...

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Com augmentar la
biodiversitat en el
nostre entorn?

Sembrant el futur

Un repte:

Augmentar la biodiversitat en l'entorn de Lorca

L'acció de servei

Fabricar i disseminar bombes de llavors forestals autòctones i construir i penjar caixes niu per a la reproducció de les aus.

Els aprenentatges

Coneixements sobre la biodiversitat i la seva funció protectora enfront de les pandèmies.

Destreses manuals i habilitats organitzatives.

Ajuntament de Lorca

Fundación
CEPAIM

Asociación
NaturActúa

[clip](#)

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Com protegir i difondre
la natura que envolta la
gran ciutat?

#ProjecteCanSoler

Un repte:

Recuperar i difondre els valors d'un entorn natural degradat

L'acció de servei

Recuperar l'espai agrícola i forestal de la Masia Can Soler implicant també a la població infantil de l'entorn.

Els aprenentatges

Manteniment i reforç dels hàbits, coneixements i habilitats professionals.

Millora de l'autonomia, empatia, autoestima i capacitat comunicativa.

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Parc Natural de Collserola

Fundació
Els Tres Turons

Escola
Font d'en Fargas

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Com millorar la qualitat
de vida i les relacions
de la gent gran?

Plantant Experiència

Un repte:

Evitar l'aïllament de les persones grans

L'acció de servei

Construir 7 taules de cultiu adaptades a diferents necessitats de mobilitat per a un centre municipal de gent gran.

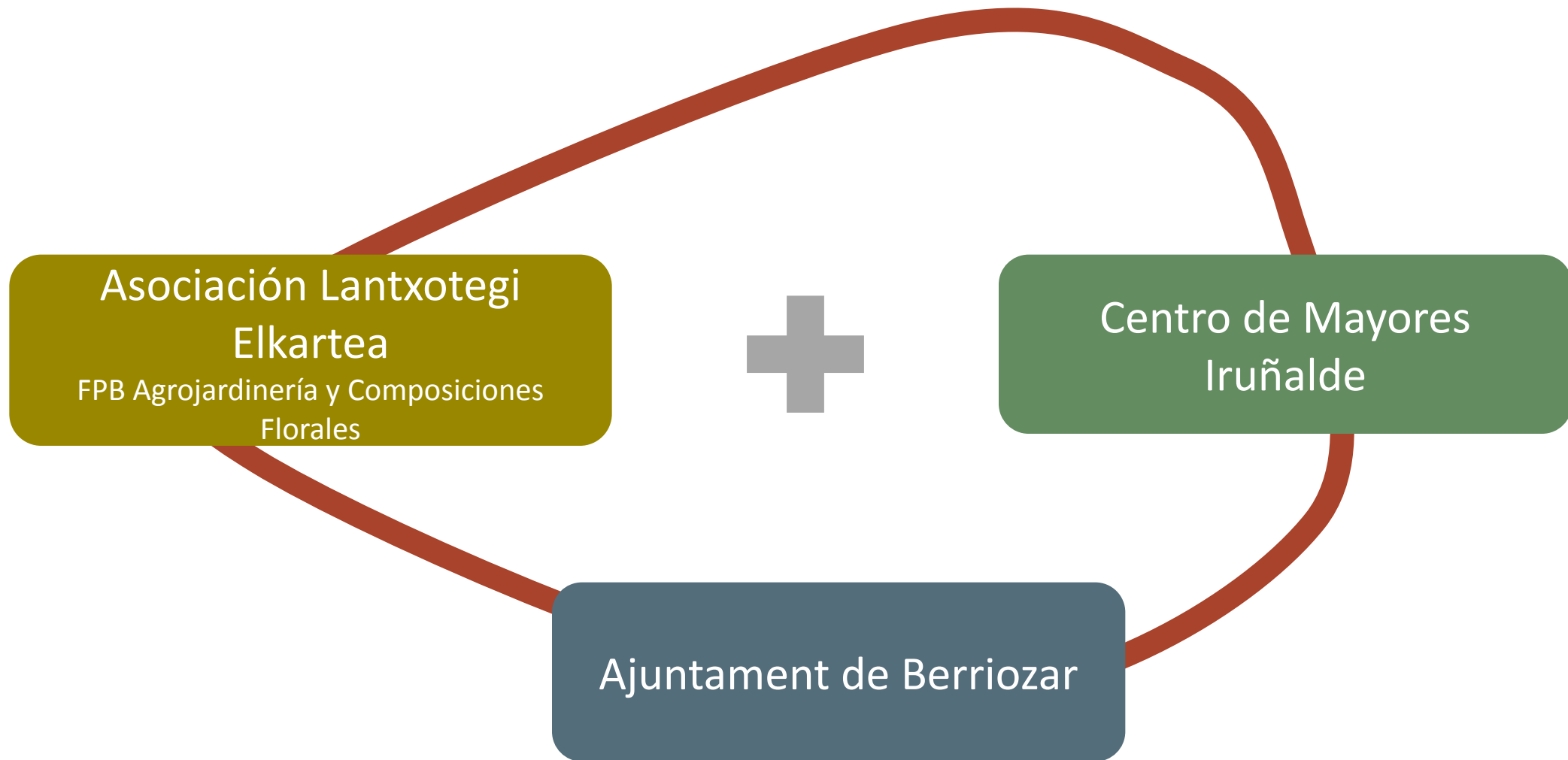

Els aprenentatges

Reforçar les capacitats professionals de l'agrojardineria i composicions florals.

Millora de les habilitats socials, fomentar esperit emprenedor, la iniciativa i la creativitat.

[clip](#)

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Com evitar
l'abocament d'oli
domèstic?

El sabó de Marchena

Un repte:

Frenar la contaminació del riu Corbones

L'acció de servei

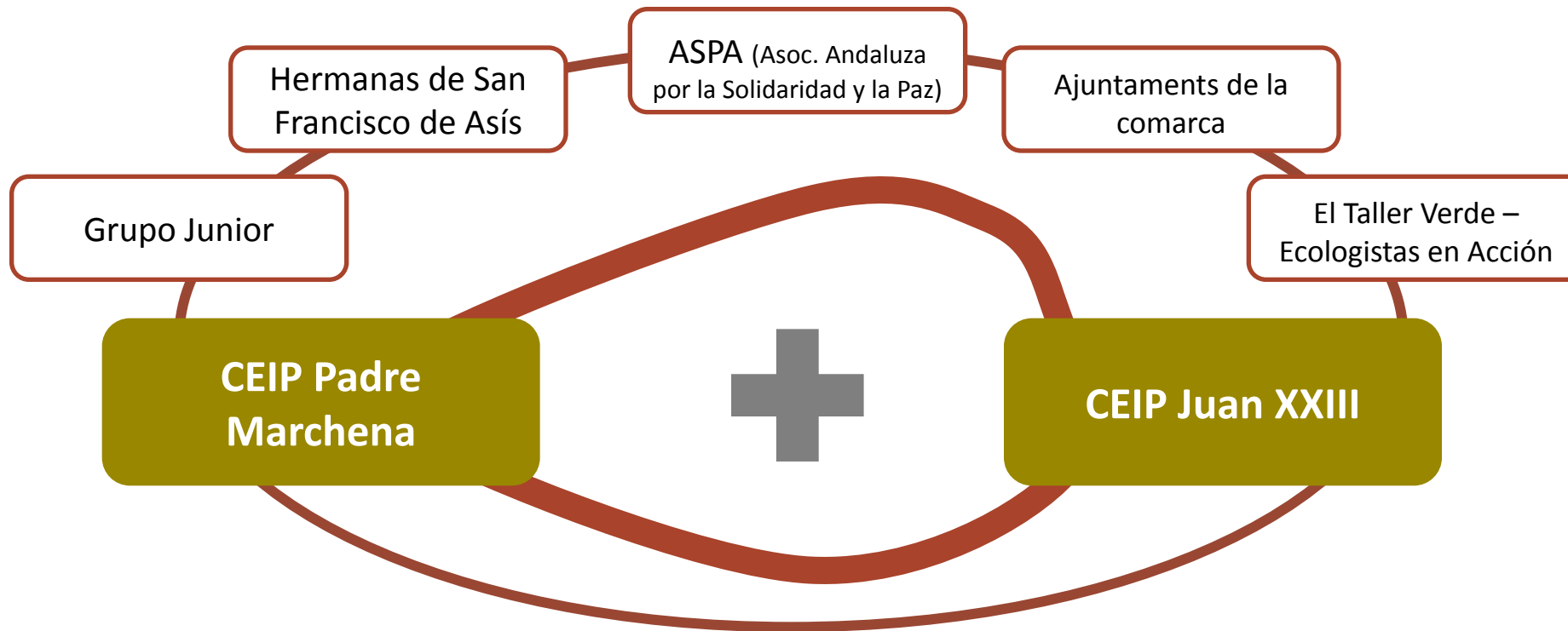
Concienciar la població i reciclar l'oli fent sabó, per a donar-lo sobretot, a les persones que més ho necessitan.

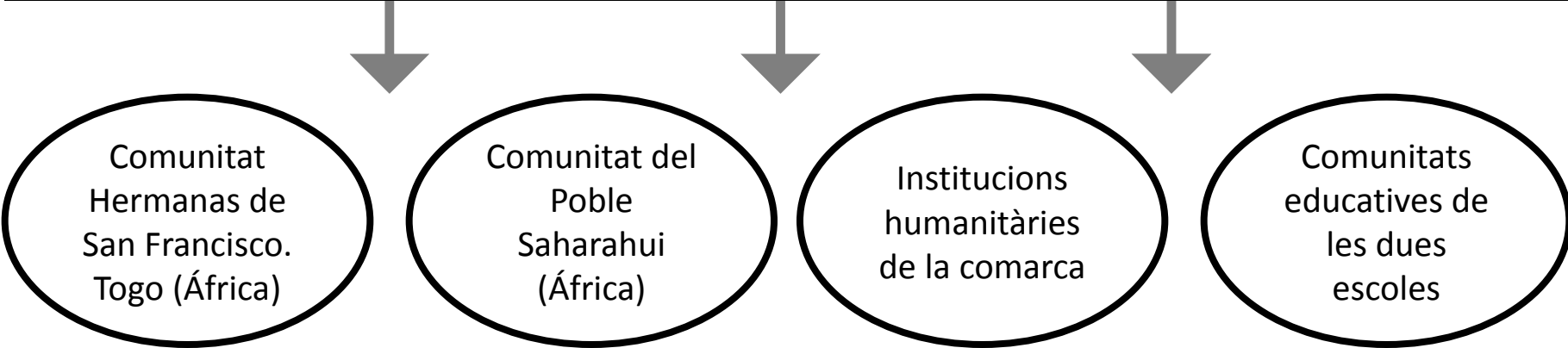
Els aprenentatges

Coneixements sobre la contaminació i la fabricació tradicional de l'oli.
Sensibilització, treball en equip, compromís.

A l'any > 1.200 litres d'oli reciclat + >2.500 kg de sabó fabricat

Nuestro río te necesita

Un repte

Millorar el tractament de les aigües residuals

L'acció de servei

Nenes i nens de primària organitzen una campanya de sensibilització ciutadana per canviar els hàbits de reciclatge i aconseguir una EDAR a la població per part de la junta d'Andalusia.

Els aprenentatges

- Conciència ambiental y anàlisi de l'impacte de l'abocament d'aigües residuals.
- Processos de participació .
- Pensament crític.
- Disseny de de campanyes de concienciació.

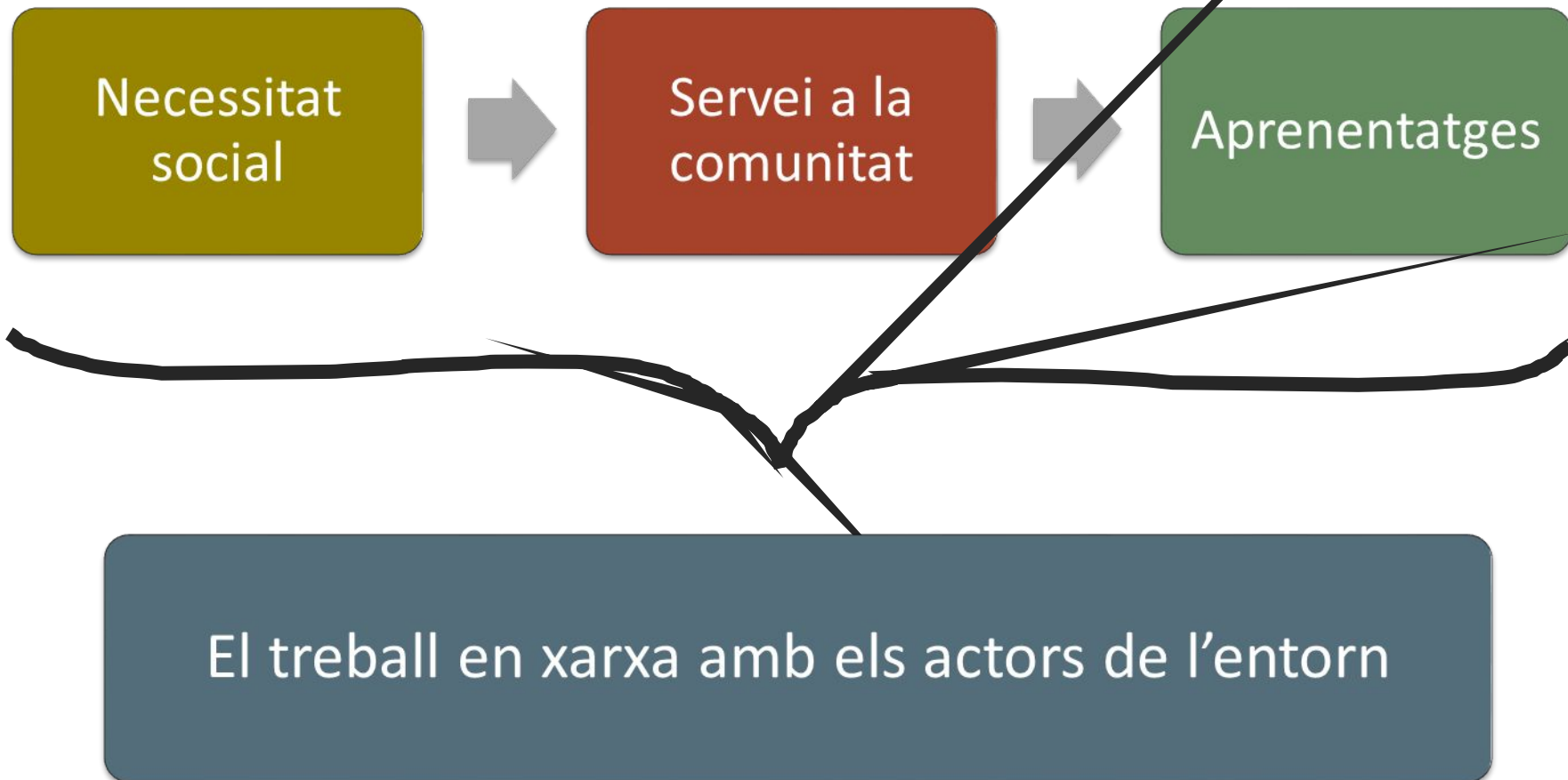
red española
aprendizaje-servicio

https://www.youtube.com/watch?v=s2WByCYm_C0&t=3s

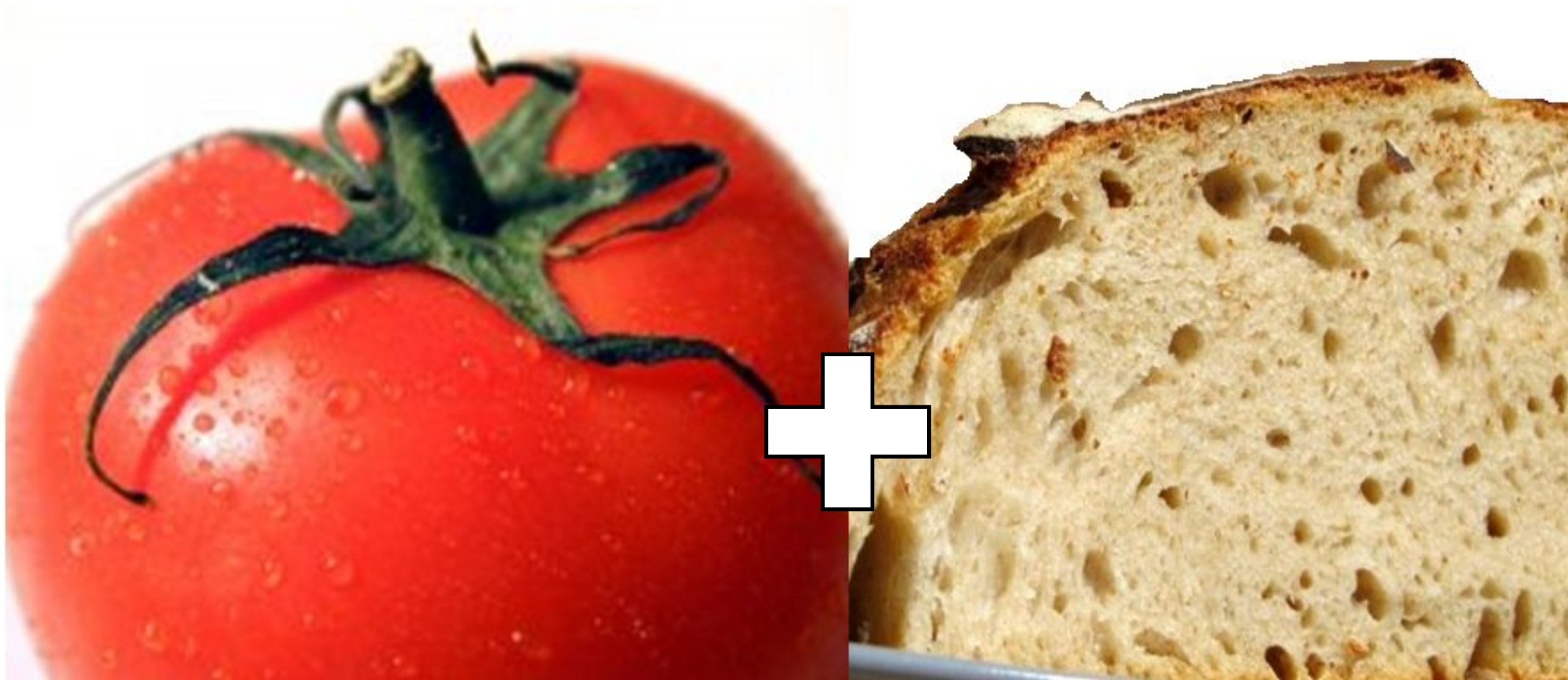

Què tenen en comú?

red española
aprendizaje-servicio

Servei a la
comunitat

Aprenentatge
pràctic

red española
aprendizaje-servicio

Aprenentatge Servei

Una definició completa

Activitat educativa que combina processos d'**aprenentatge** i de **servei** a la comunitat en un sol projecte ben articulats on els participants aprenen treballant en les necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar-lo.

Definició aportada pel Centre Promotor d'Aprenentatge Servei

Sensibilitat \neq Compromís

- Moltes pràctiques excel·lents persegueixen la **sensibilització** dels nois i noies.
- L'ApS requereix, a més a més, un **compromís** concretat en una acció clara de servei als altres.

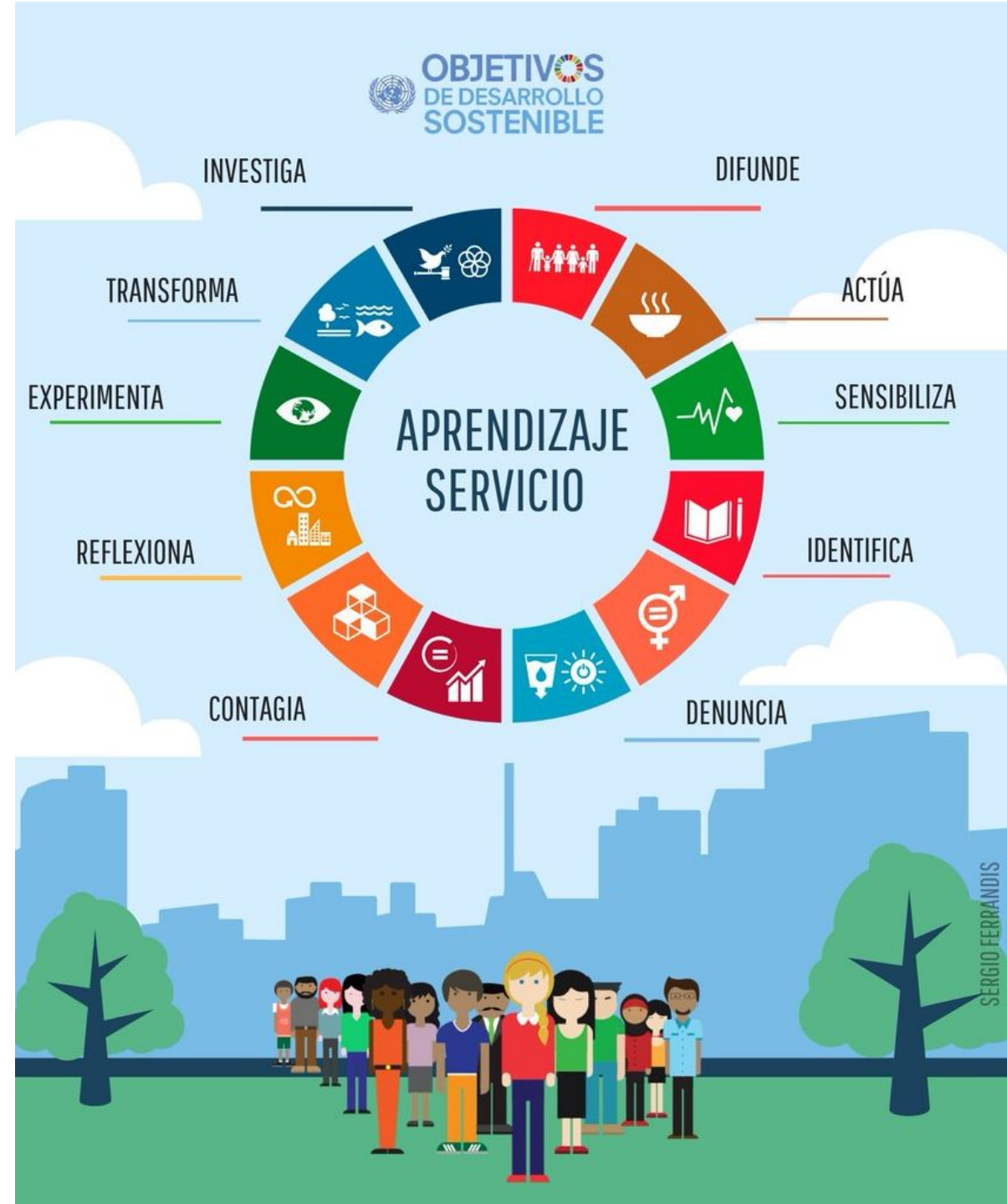
red española
aprendizaje-servicio

ApS: una
brújula per
orientar el
talent...

El ApS contribueix a orientar el talent vers els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Infografia de Sergio Ferrandis

ApS:

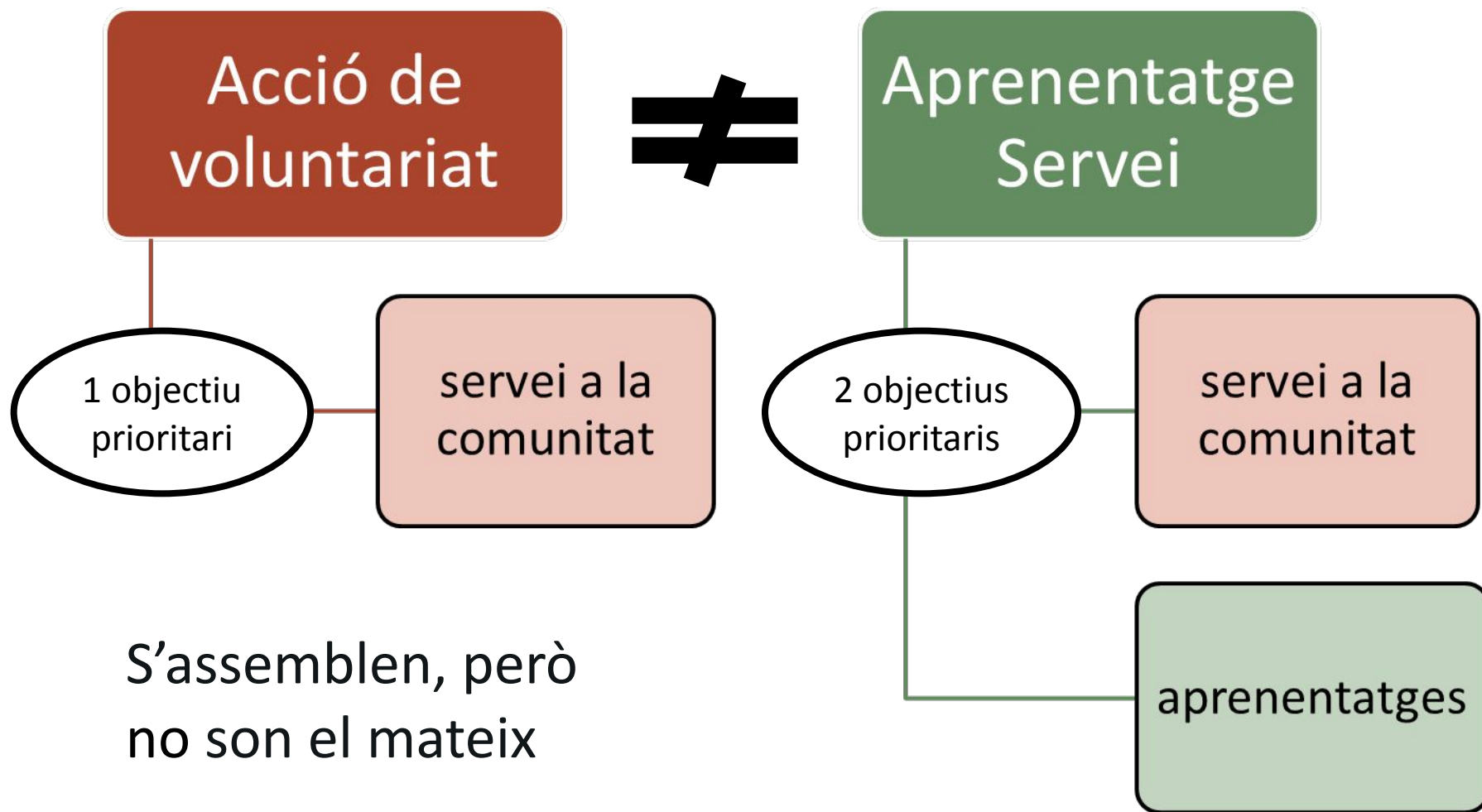
- ✓ Una **metodologia** educativa
- ✓ Una **filosofia** educativa
- ✓ Una **estratègia** de desenvolupament comunitari

red española
aprendizaje-servicio

Però... no és el mateix
ApS que una acció de
voluntariat...?

red española
aprendizaje-servicio

Estudiar i comprendre l'impacte dels plàstics en els mars

Aprentatge

Apuntar-se a una campanya de recollida de plàstics a la platja

Servei

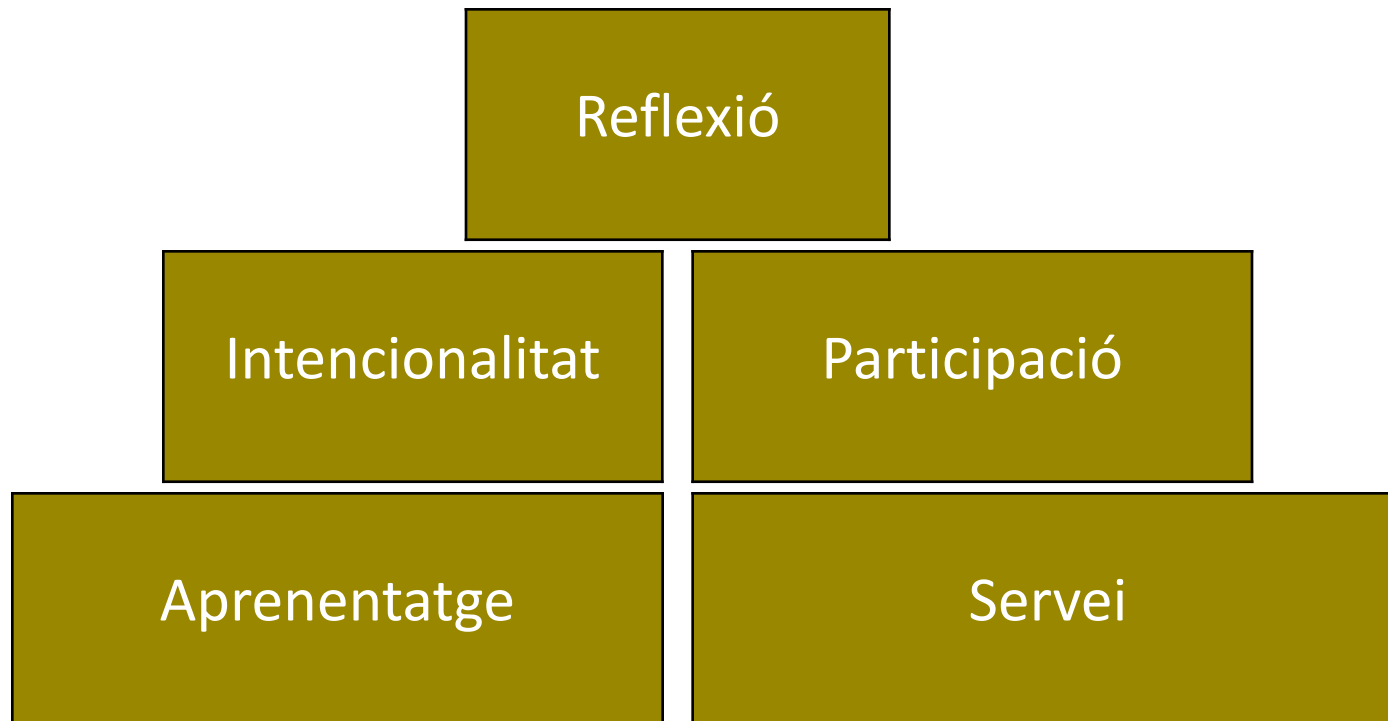
Estudiar i comprendre l'impacte dels plàstics en els mars i comprometre's en una campanya de recollida a la platja

Aprentatge Servei

Requisits bàsics

L'ApS és un **projecte educatiu**
amb **finalitat social**.

Èxit educatiu

Compromís
social

L'ApS reforça:

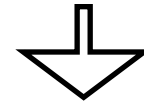
Tipologia de serveis

- Medi ambient
- Promoció de la salut
- Participació ciutadana
- Patrimoni cultural
- Intercanvi generacional
- Ajuda pròxima a altres persones
- Suport a la formació
- Solidaritat i cooperació

Una necessitat → serveis diferents

Necessitat o problema social

El parc forestal està brut i abandonat.

Serveis possibles

Netejar...

Senyalitzar

...

Sensibilitzar

...

Denunciar

...

Impacte educatiu

Andrew Furco. University of California-Berkeley, 2003

Millors
resultats
acadèmics

Millor
convivència
a l'aula

red española
aprendizaje-servicio

Jo ja ho vaig fer alguna vegada!

L'ApS és un **descobriment**,
no és un invent:

Moltes entitats socials,
moviments i associacions
juvenils ho practiquen
sense saber-ho.

No té per què ser complicat

Hi ha projectes ApS:

- Grans i petits;
- Llargs i breus;
- Ambiciosos i senzills...

red española
aprendizaje-servicio

aprenentatgeservei

L'ApS al món actual:

Méxic

Estats Units

Argentina

Veneçuela

Xile

Colòmbia

Costa Rica

República Dominicana

Puerto Rico

Bolívia

Brasil

Uruguai

Cuba

Equador

...

Irlanda

Itàlia

Regne Unit

Alemània

Holanda

Suïssa

Bòsnia

Rumania

Hungria

Eslovènia

Eslovàquia

Macedònia

...

Aprender haciendo un servicio a la comunidad

Educar personas competentes capaces de transformar el mundo

Xarxa Espanyola d'Aprenentatge Servei

17 Grups Territorials:

Catalunya

País Vasco

Comunidad de Madrid

Comunidad Valenciana

Galicia

Castilla La Mancha

Castilla y León

Cantabria

Andalucía

Aragón

La Rioja

Asturias

Navarra

Extremadura

Canarias

Murcia

Baleares

A Catalunya

aps
aprenentatge servei

Inici Què és l'APS? Qui som? Què us oferim? Materials i recursos Experiències Contacte Bloc

Aprenentatge Servei

L'aprenentatge servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat en el qual els participants es formen tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo.

<https://aprenentatgeservei.cat/>

red española
aprendizaje-servicio

¿Es el mateix servei comunitari
que ApS?

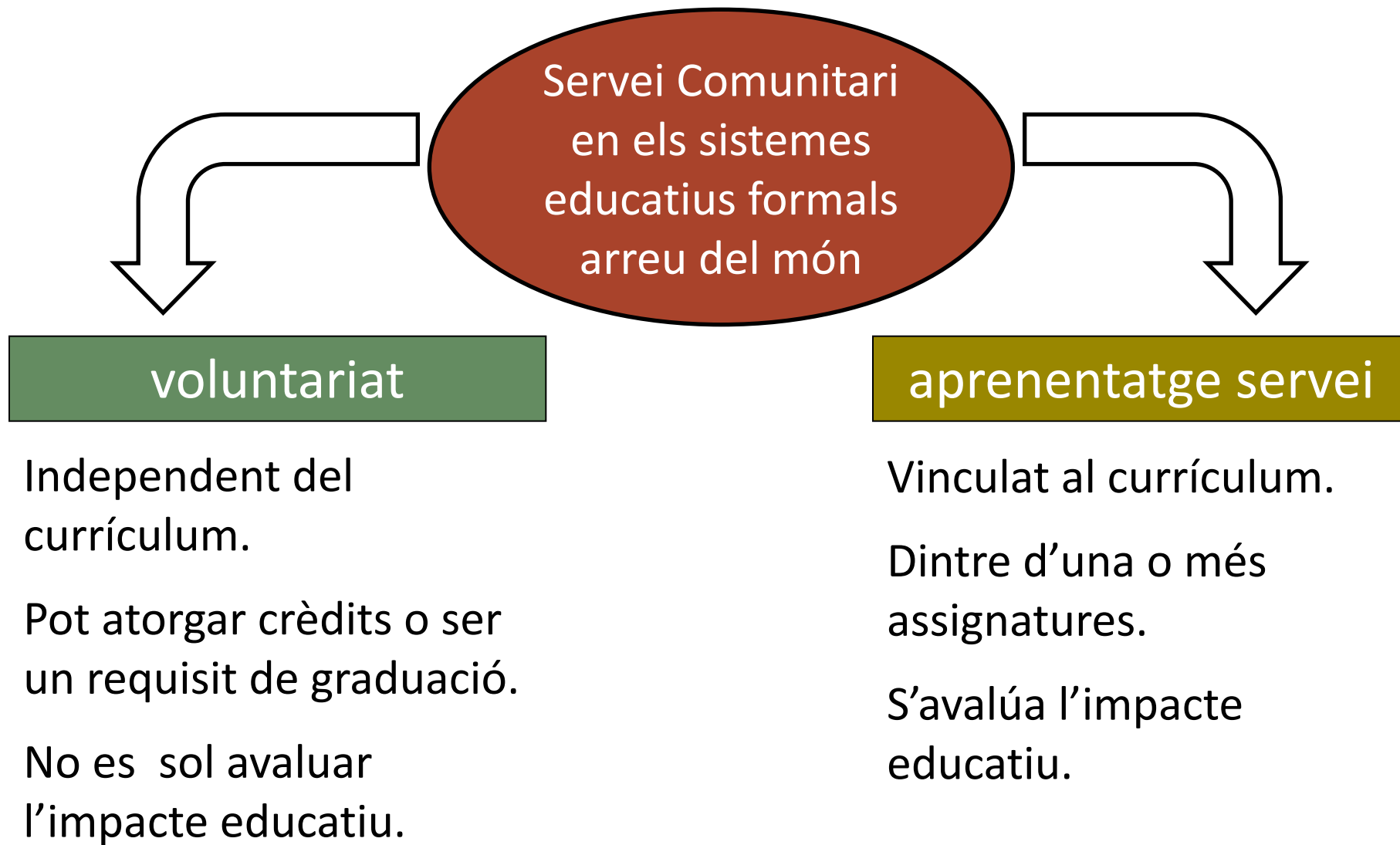
Servei Comunitari

Activitat solidària
per al bé comú

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

¿Per on començar?

red española
aprendizaje-servicio

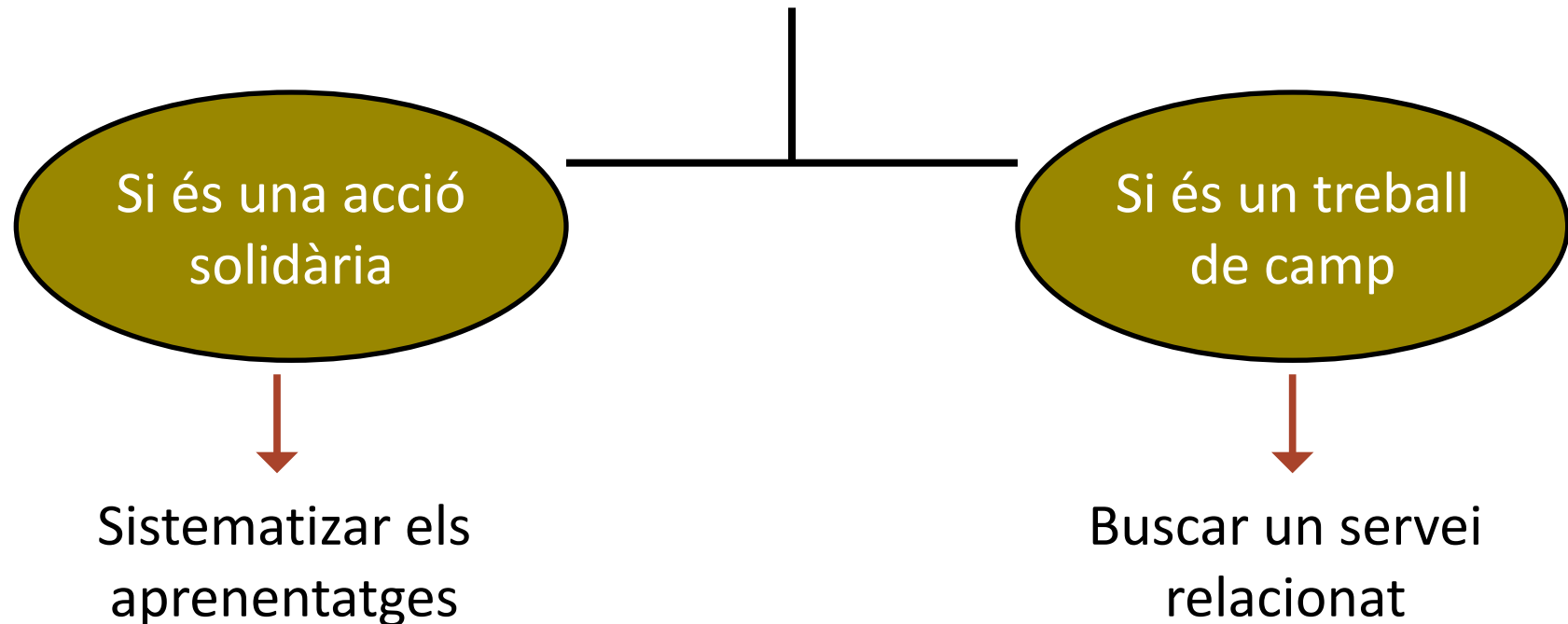

5 estratègies bàsiques

Estratègia 1:

TRANSFORMAR

Partir d'una experiència prèvia
propera al ApS

Estratègia 2:

COPIAR O SUMARSE

Copiar un bon projecte d'ApS d'un altre centre educatiu o bé sumarse a ell

1. Fixar-se en bons projectes d'ApS consolidats.
2. Escollir el que ens encaixi i sigui fàcil de replicar.
3. O bé, sumarse a un projecte ja en marxa que permeti més socis (per exemple, campanyes cíviqes o solidàries).

Estrategia 3:

OFERIR-SE

Aprofitar les entitats socials amigues

- Moltes educadores i educadors estan vinculades a associacions.
- Esbrinar si la causa que persegueixen podria inspirar un servei dels nostre alumnat.

Estratègia 4:

EXPLOTAR EL TALENT

Partir del talent mostrat por nenes i nens

Muntar una obra de teatre per conscienciar d'un problema ambiental.

Organizar rutes en bicic o circuits saludables per difondre un entorno natural.

Organizar una campanya cívica entorn al reciclatge amb recursos visuals y artístics.

Estratègia 5:

MAPEJAR

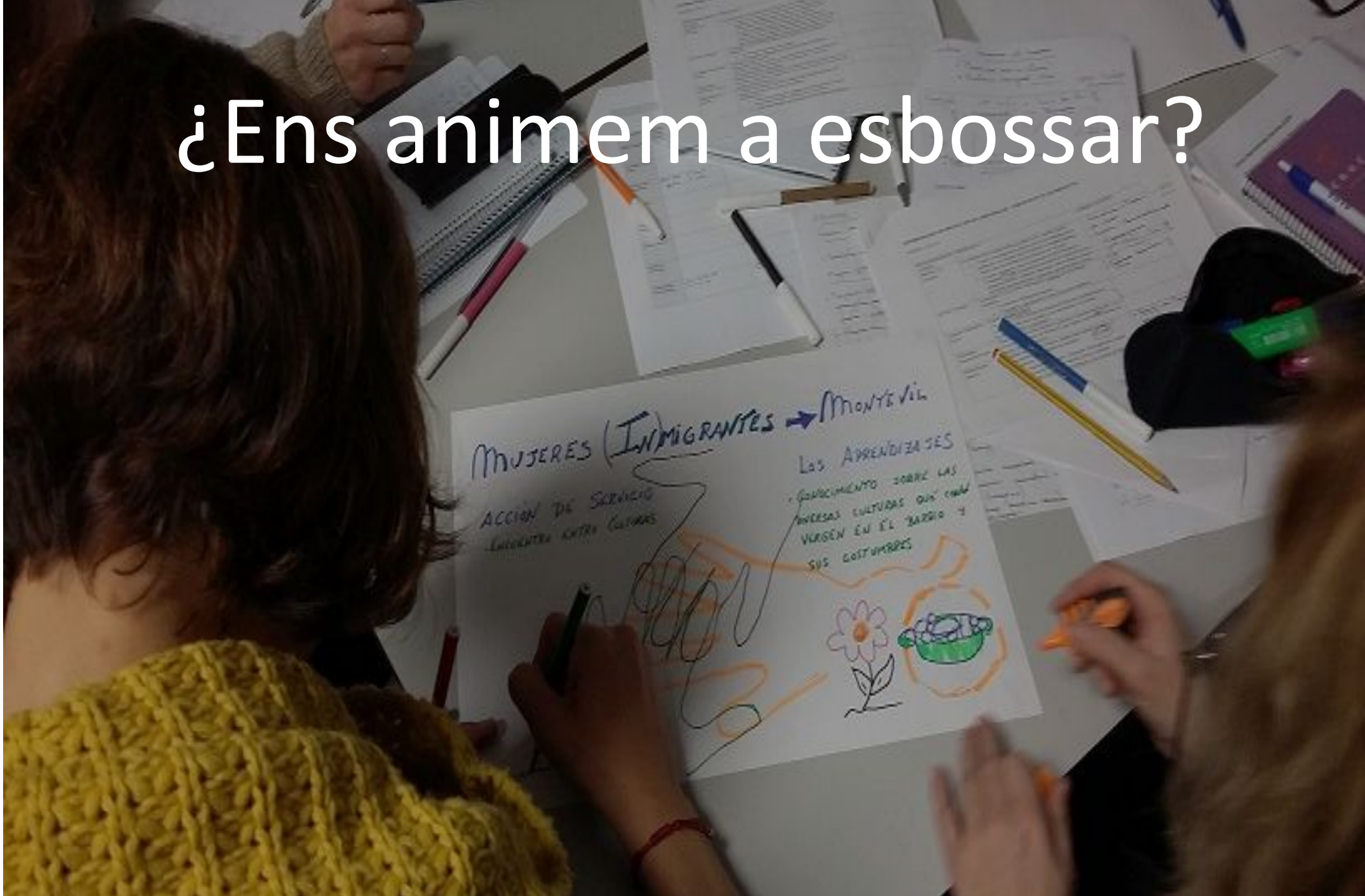
Explorar les necessitats i oportunitats de l'etorn.

1. Llistar les necessitats socials de l'entorn a l'abast de l'alumnat.
2. Identificar les entidades socials que ja estan actuant en ellas: ¿podríem col·laborar?

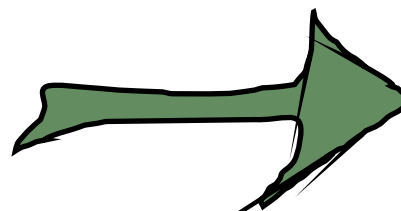
red española
aprendizaje-servicio

¿Ens animem a esbossar?

L'esbós hauria de contenir 4 elements:

- A. Quina seria la **necessitat o problema ambiental** atès?
- B. Quin seria el **servei** que farien els participants?
- C. Quins **aprenentatges** s'assolirien a través d'aquest servei?
- D. Amb quí es podria **treballar en xarxa**?

Nuestro río te necesita

Un reto Mejorar el tratamiento de las aguas residuales

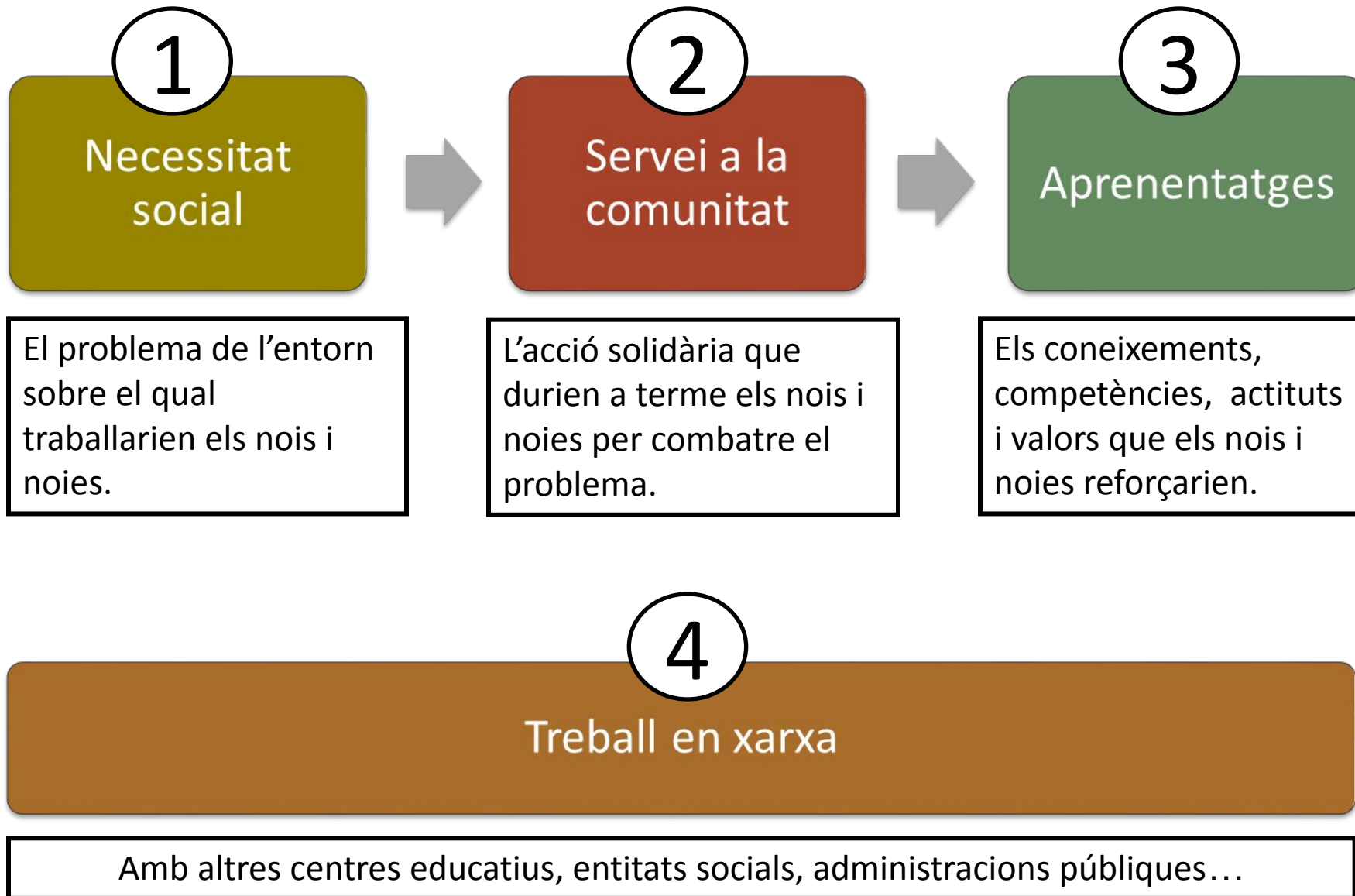

La acción de servicio
Niños y niñas de Primaria organizan una campaña de sensibilización ciudadana para cambiar los hábitos de reciclaje y conseguir una EDAR en la población por parte de la Junta de Andalucía.

Los aprendizajes

- Conciencia ambiental y análisis del impacto del vertido de aguas residuales.
- Participación en el proceso de aprendizaje.
- Pensamiento crítico.
- Diseño de campañas de concienciación.

Anem a esbossar!

Comencem a mapejar...

Àmbit	Necessitat social que detectem (a l'abast del nostre alumnat)	¿Qui està actuant ja? (entitats socials, serveis municipals...)
Natura i Medi Ambient		
Promoció de la Salut		
Patrimoni Cultural		
...		

Iniciatives que actuen en les necessitats socials d'un territori

Entitats socials

Associacions, ONG,
Empreniments socials,
Fundacions...

Centres educatius

En particular aquells que
atenen població
vulnerable...

Serveis Públics

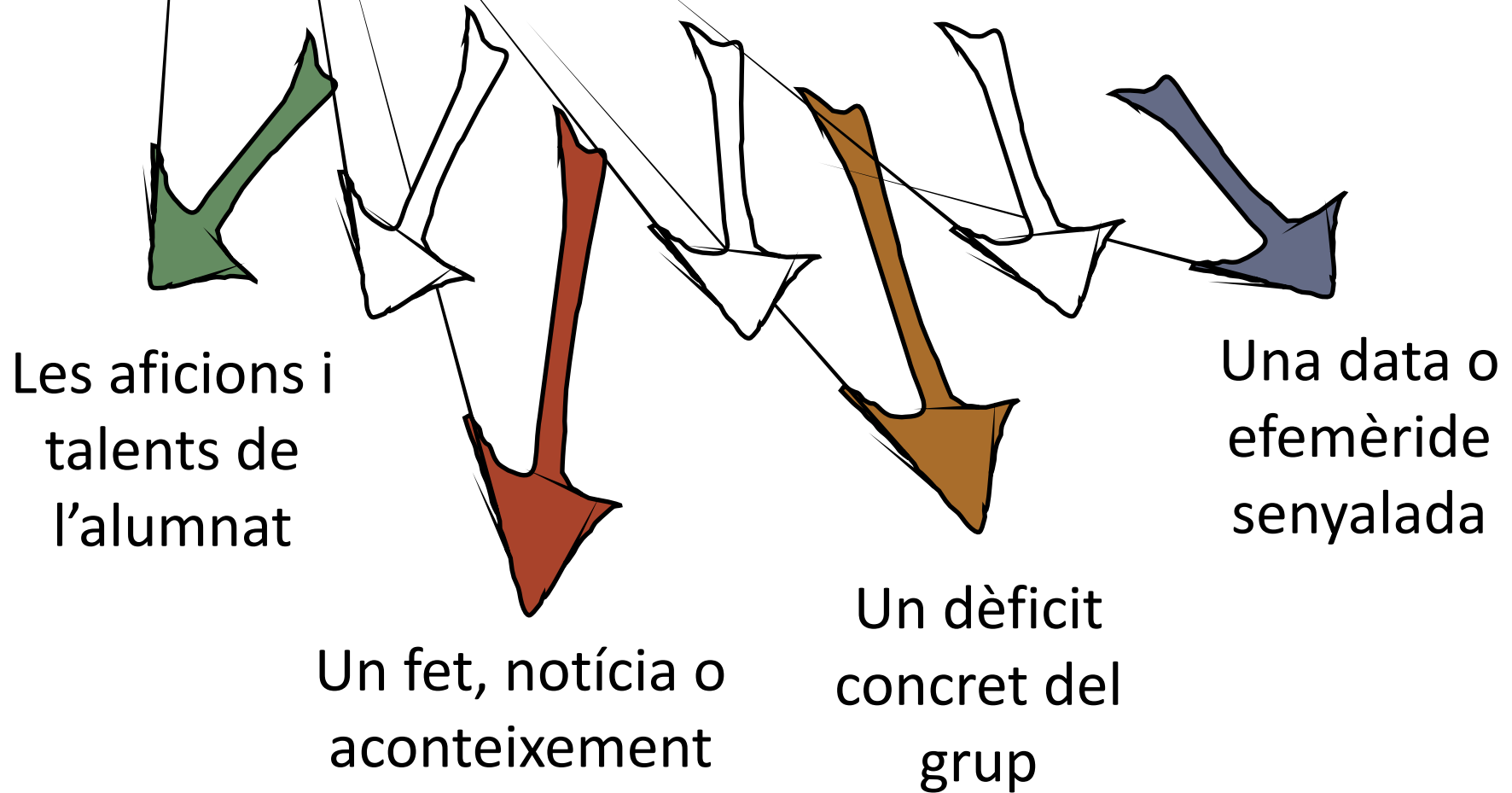
Serveis socials, àrees de
joventut, hospitals i
centres de salut...

Sector privat

Obres socials d'entitats
privades, residències
geriàtriques...

Altres estratègies per on començar:

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

Un esquema («la diapositiva») que respongui a 3 qüestions:

- A. ¿Quina seria la **necessitat** social atesa?
- B. ¿Quin seria el **servei** que farien els nens, nenes o joves?
- C. ¿Quins **aprenentatges** s'aconseguirien mitjançant aquest servei?
- D. ¿Quines entitats treballarem en **xarxa**?

red española
aprendizaje-servicio

Com desenvolupar un projecte
d'Aprenentatge Servei?

red española
aprendizaje-servicio

Ho hem de donar
tot mastegat?

Noies i nois han de millorar progressivament el seu protagonisme, iniciativa, participació:

- Explorant el problema
- Prenent decisions sobre el que poden fer
- Organitzant-se
- Executant les accions amb autonomia
- Avaluant els resultats
- ...

La participació s'entrena

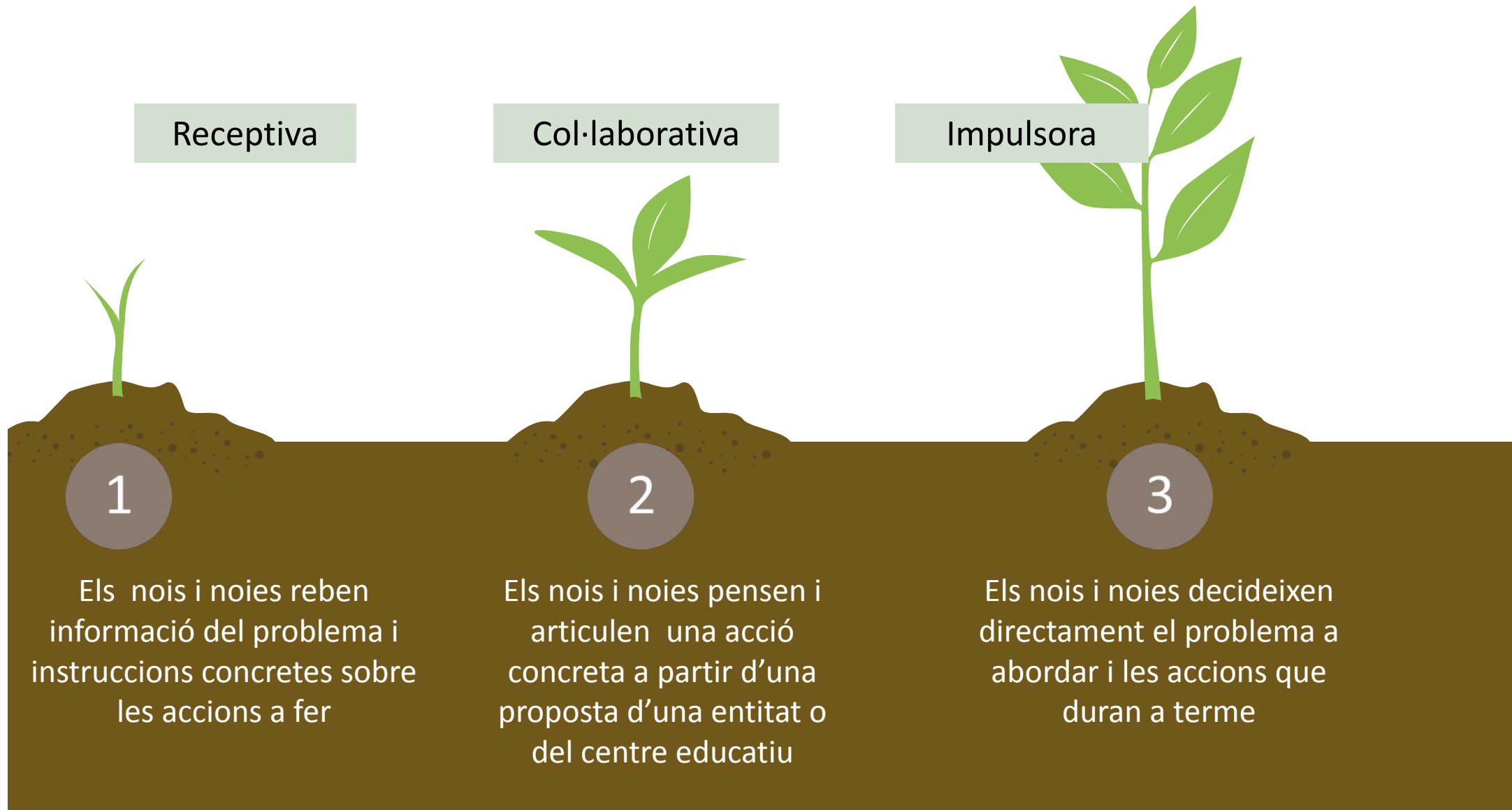
- De projectes fàcils a complexes.
- Alimentant la motivació.
- Enfortint habilitats socials, de treball personal i en grup.
- Oferint acompanyament.

Cal regar-la com a una planteta!

3 modalitats de participació:

Etapes bàsiques

Preparació del
projecte per part
del professorat

Realització del
projecte amb el
grup classe

Avaluació del
projecte per part
del professorat

Desglossem...

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb les entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

1. Esbós de la idea

Passos:

1. Partim del **Servei Comunitari**?
2. Definir per **on començar**.
3. Determinar quina **necessitat social** podrien atendre els nois i noies.
4. Determinar quin seria **el servei concret** que podrien fer.
5. Definir quin **aprenentatge** aportaria el servei.

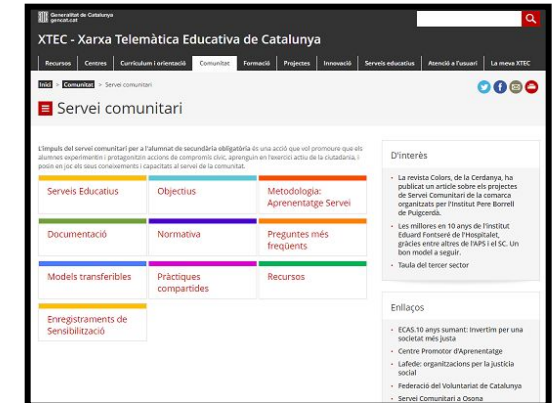

Preparació del projecte per part del professorat

Si partim del marc del Servei Comunitari:

1. A 3r o 4t d'ESO.
2. Tot l'alumnat.
3. Dintre de la programació curricular.
4. Projecte de mínim 20 hores, de les quals al menys 10 de servei (flexible).
5. El servei s'ha de dur a terme fora de l'horari lectiu, excepcionalment dintre del mateix.

<http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/serveicomunitari>
<http://www.edubcn.cat/asc/>

Reptes específics del Servei Comunitari:

1. Que el servei pugui absorbir **molts** nois i noies.
2. Que encaixi bé amb els **aprenentatges** que s'han de fer i avaluar.
3. Que sigui **sostenible** per al centre educatiu i per a l'entitat social.

Exemples de serveis de gran absorció:

- A. Campanyes cíviques en general.
- B. Elaboració de materials per a entitats.
- C. Serveis 1 x 1, “cara a cara”.
- D. Els serveis com a pràctiques d’una assignatura.

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb les entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

2. Relació amb entitats socials

Passos:

1. **Contactar amb els socis** (centres educatius / entitats, etc.) que hem identificat prèviament.
2. Plantejar la demanda y **ajustar** el projecte.
3. Arribar a un **acord**.

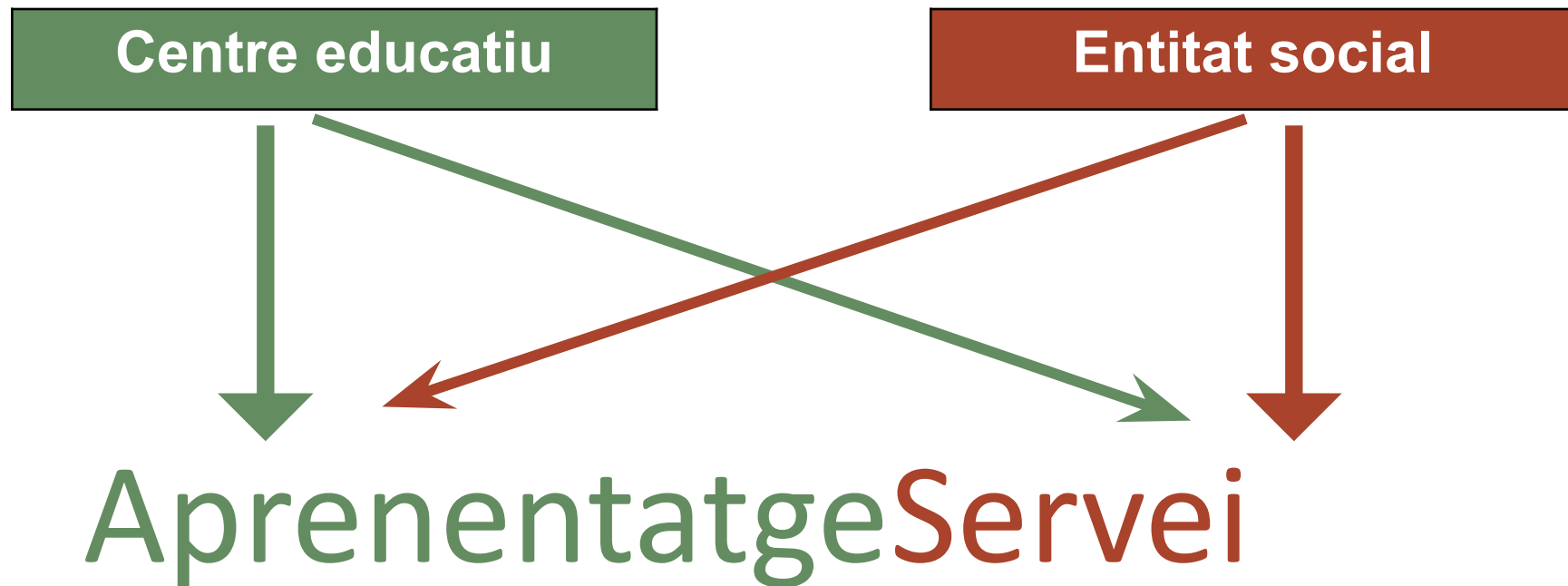

FUNDACIÓ
BANC DELS ALIMENTS

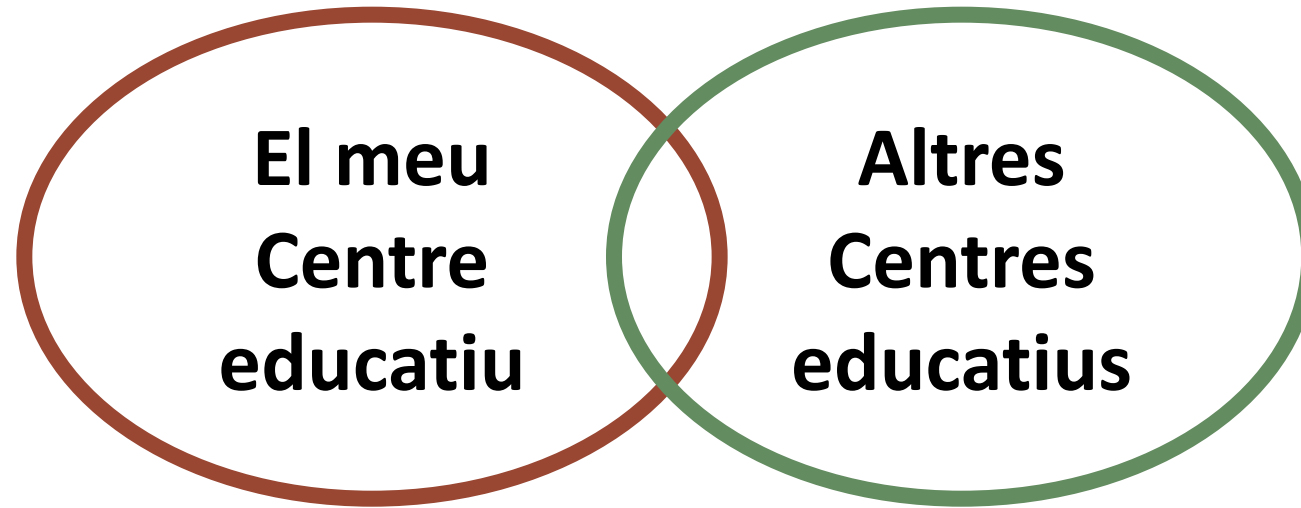

Preparació del projecte per part del professorat

Col·laboració per definir i ajustar el projecte

Col·laboració amb altres centres
educatius com a destinataris

aprenentatgeservei

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

Un **acord senzill escrit** pel centre educatiu i l'entitat social, en què s'expressen els compromisos adquirits per part de cadascú en el projecte ApS.

Preparació del projecte per part del professorat

 Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb les entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

3. Planificació del projecte

Passos:

1. Definir amb detall **el servei**.
2. Definir amb detall els aprenentatges i aspectes **pedagògics**.
3. Definir la **gestió** i l'organització de tot el projecte.

Definir amb detall el servei:

1. Quins **objectius tangibles** volem assolir?
2. Quines **tasques** concretes conté el servei?
3. Quins **requisits** seran necessaris per dur a terme les tasques?

Definir amb detall el servei:

4. Qui és el **responsable** del servei a l'entitat social?
5. Quins aspectes i **funcions** assegurarà l'entitat social?
6. Com **col·laborarà** el centre educatiu durant el servei?
7. Com **avaluarem** el servei realitzat?

Exemples d'objectius tangibles del servei:

- Plantar 40 freixes i 25 roures.
- Aconseguir 35 donacions i 10 nous donants de sang.
- Fer 2 presentacions públiques de la campanya de sensibilització ciutadana. Associació de veïns i AMPA.
- Reunir 200 euros amb la cursa solidària.
- Arreglar i donar 12 bicicletes.
- Construir i instal·lar 50 caixes-niu per a les mallerengues...
- ...

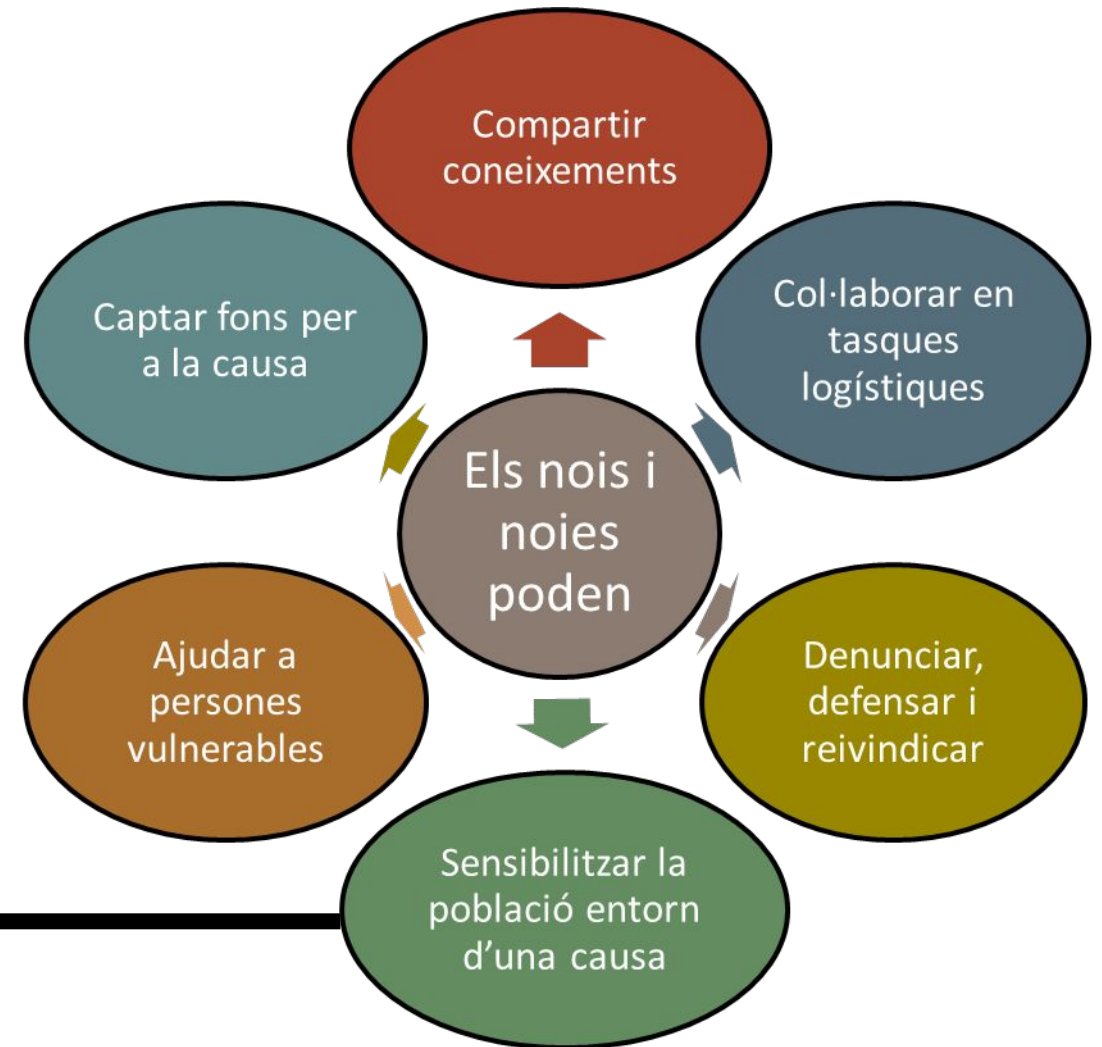

Preparació del projecte per part del professorat

En cada tipus de servei hi podem dur a terme moltes tasques diferents.

Exemples:

- a) Elaborar vídeos curts i viralitzar-los.
- b) Fer presentacions públiques de la problemàtica i l'acció de servei.
- c) Dur a terme activitats sobre la problemàtica amb infants petits.
- d) Difondre la problemàtica a la radio, tv, premsa local.
- e) Muntar exposicions guiades sobre la problemàtica.
- f)...

Definir amb detall els aprenentatges:

1. Com està l'**alumnat**? Quins són els seus punts forts i febles?
2. En quina **assignatura o àrea** situem el projecte?
3. Quin **valor acadèmic** li donarem?: obligatori, recomanat, “pujar nota...”
4. Quins **objectius educatius**?: continguts, competències i valors treballarem?

Definir amb detall els aprenentatges:

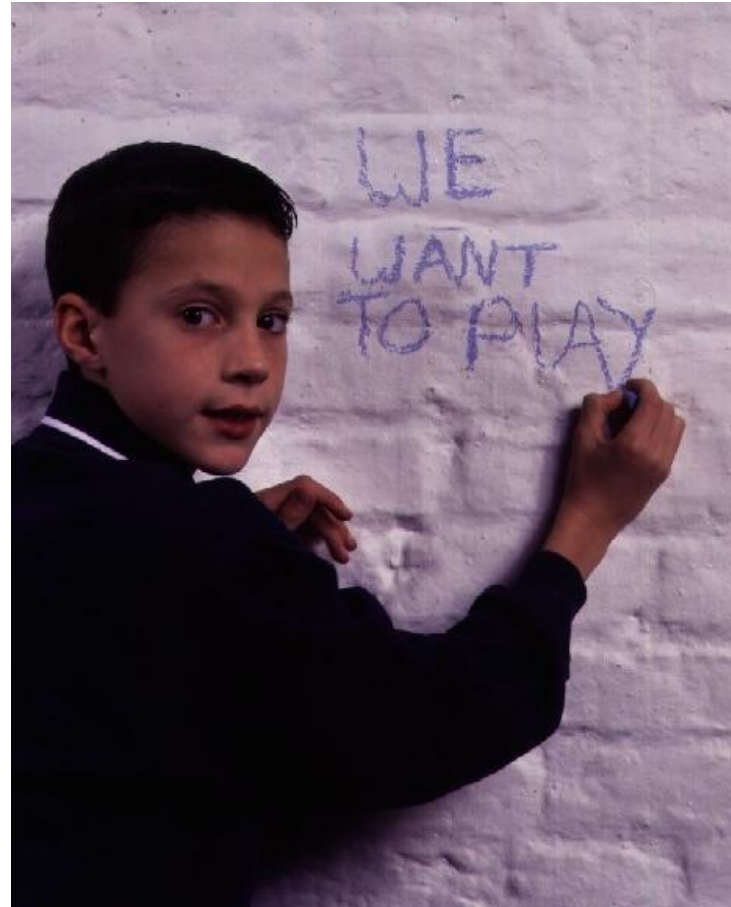
5. Quina **formació prèvia i durant** el servei serà necessària?
6. Què aportarà l'**entitat social** als aspectes pedagògics?
7. Com **avaluarem** els aprenentatges?
8. Amb quines **etapes/passos** desenvoluparem el treball en el grup?

Com estan els nois i noies?

Interessos i
motivacions

Capacitats,
maduresa i
experiència

Dinàmica i
lideratge en el
grup

Valors i
convivència en
el grup

Preparació del projecte per part del professorat

Saber:

Quins coneixements
volem que assimilïn?

Saber fer:

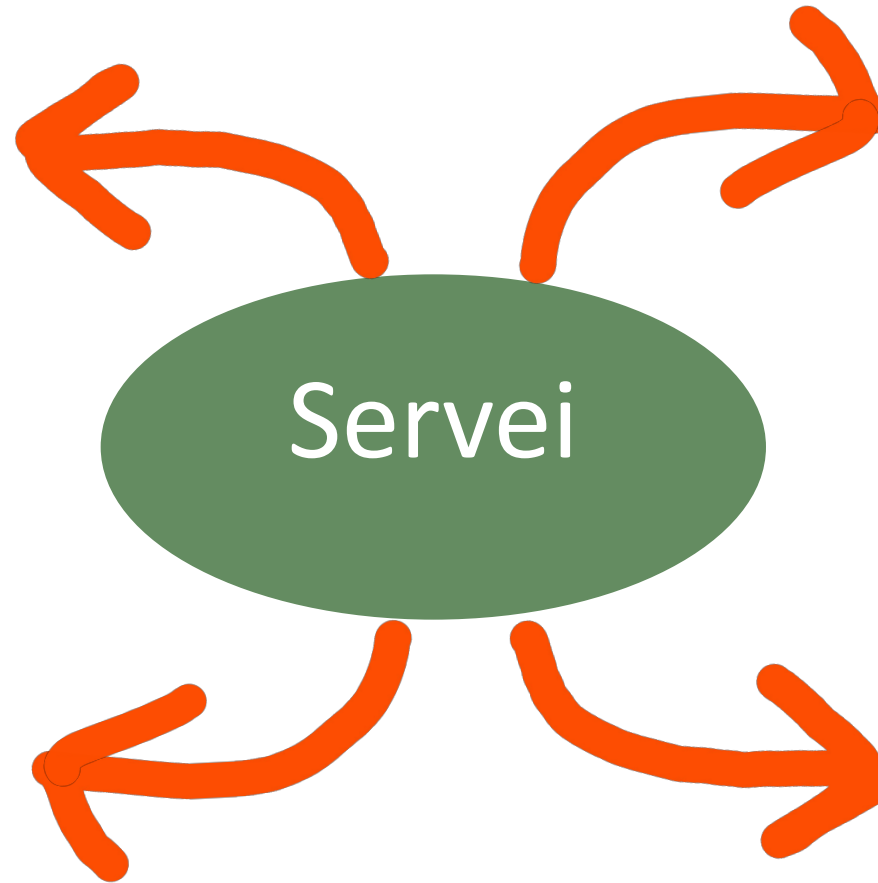
Quines habilitats i
destresses volem que
exercitin?

Saber ser:

Quines actituds, hàbits
i valors personals
reforçarem?

Saber conviure

Quines capacitats,
habilitats i actituds
per a la convivència
treballarem?

Pensar com avaluarem

Portafolis

Rúbriques

Enquestes

Debats

Diari del servei

Demostracions

Qüestionaris

Exposicions

Vídeos

Control puntualitat

Proves específiques

Programacions

Dibuixos simbòlics

Control assistència

Preparació del projecte per part del professorat

aps
aprenentatgeservei

AVALUACIÓ DELS APRENTATGES EN ELS PROJECTES D'APRENTATGE SERVEI

Roser Batlle (coord.)
Anna Carmona
Jaume Fabró
Pere Farrés
Jordi Ibáñez
Josep Anton Marcé
Lourdes Ruíz
Dolors Sabater

www.aprenentatgeservei.cat

Biblioteca virtual | Enllaços d'interès | Agenda i actualitat | Rúbrica d'autoavaluació

6

Biblioteca virtual
PS pau, drets humans i
olidaritat. Noves propostes
educació per a la justícia
lobal [+]
aura Rubio i Laura
ucchetti

Biblioteca virtual
Eina: Estratègies de reflexió [+]
Maribel de la Cerda

Informa't
Rep totes les novetats del centre
amb el bulletí d'APS
Subscriu-te [+]

**Guies
pràctiques**

Descarregable a:
www.aprenentatgeservei.cat

Definir l'organització i la gestió:

1. Quin **calendari i horari**?
2. Quins **permisos i assegurances** necessitem?
3. Com ens **relacionarem** entitat i centre educatiu?
4. Quins **materials i infraestructures** necessitem?

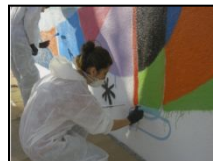
Definir l'organització i la gestió:

5. Com **registrarem** l'experiència?
6. Què **difondrem** i com?
7. Quins **recursos** (materials, humans, econòmics) necessitem i com els aconseguirem?
8. Com implicarem les **famílies**?
9. Com implicarem **el professorat**?

Pensant un pressupost...

Despeses de...
Desplaçaments
Materials de les activitats
Lloguers
Difusió i registre del projecte
Despeses de personal
Celebracions
Altres conceptes...

Ingressos de...
Quotes del grup
Aportació de l'entitat social
Aportació del centre educatiu
Administracions públiques
Empreses privades
Premis i similars
Altres conceptes...

Implicar les famílies

- A. Valorar i difondre la experiència.**
- B. Col·laborar aportant temps, contactes, coneixements...**
- C. Aprendre del projecte i dels seus fills.**

Preparació del projecte per part del professorat

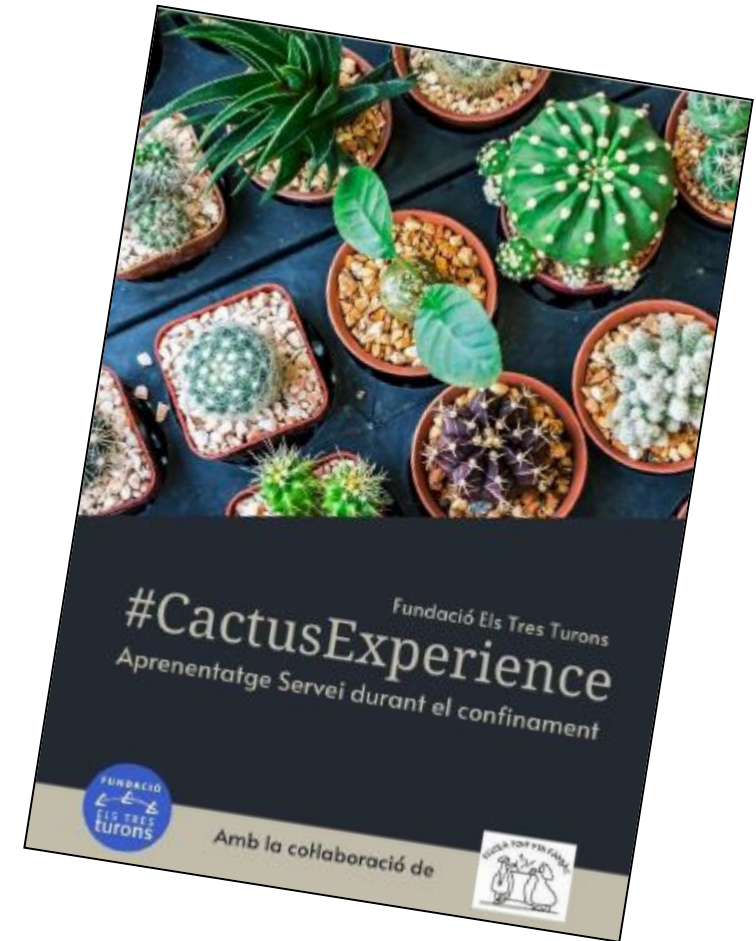
Implicar el professorat

Compartir, discutir, demanar ajuda, il·lusionar...

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

1. Un **document breu**, descriptiu i senzill del projecte, que ens serveixi per presentar-lo a l'entorn.
2. Un **dossier d'ús intern**, que pot funcionar com a guia durant l'experiència.

Esquema d'un document breu

0. Fitxa tècnica.
1. Sinopsi del projecte.
2. Necessitat o problema social que atén el projecte.
3. El servei i les tasques que conté.
4. Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
5. Necessitats educatives dels nois i noies.
6. Objectius educatius.
7. Calendari.
8. Activitats d'aprenentatge
9. Participació i protagonisme dels nois i noies.
10. Treball en xarxa que demana el projecte.
11. Celebració.
12. Difusió.
13. Recursos necessaris.
14. Avaluació del projecte.

Preparació del projecte per part del professorat

Els riscos en aquesta etapa:

Oblidar els recursos necessaris

No encomanar interès

Pensar que sols ho farem millor

No diferenciar el grup del individu

Buscant la perfecció, complicar-nos la vida

Les claus en aquesta etapa:

Triar un projecte fàcil i motivador per a nosaltres i per a l'alumnat

Aprendre i inspirar-nos en xarxa i de la xarxa

Planificar amb flexibilitat

Il·lusionar l'equip docent

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

4. Preparació amb el grup

Passos

1. **Motivar** el grup.
2. Investigar la **necessitat social**.
3. Definir el **servei** i comprometre's.
4. Definir el que es vol **aprendre**.
5. **Organitzar** la feina.
6. **Registrar** el que es va preparant.
7. **Reflexionar** sobre els aprenentatges de la planificació.

Com motivar al grup?

Una bona investigació prèvia

La invitació de l'entitat social o dels destinataris

El testimoni dels que ja ho han fet

Recursos de sensibilització: lectures, pel·lícules...

Com investigar la necessitat social?

Productes subministrats (unitats)				
	1998	2001	2006	2008
Concentrats d'hematies	57.640	105.368	246.165	370.014
Concentrats de plaquetes	33.165	43.429	22.733	34.654
Plasma fresc	9.541	18.440	33.270	41.928
Lliver de plasma				
Biorreactors a la indústria	11.066	19.391	39.659	62.638

Transfusió				
	1998	2001	2006	2008
Sol·licituds de transfusió	18.890	63.766	106.808	122.405
Anticòsols irregulars	14.351	40.492	69.307	104.044
Proves de compatibilitat	31.150	60.733	148.886	133.040

La incorporació progressiva al BST dels bancs de sang dels diferents hospitals explica els increments tan elevats.

Les sol·licituds de transfusió s'han incrementat un 7,6% l'últim any.

La sang

Respondre a les necessitats de 7,5 milions de persones

L'hemovigilància és un sistema per a la detecció, el registre i l'anàlisi de la informació relativa als efectes adversos i incidents en els processos de donació i de transfusió sanguínia: extracció, processament, verificació, emmagatzematge, distribució i transfusió de sang i components.

L'hemovigilància permet augmentar el nivell de qualitat i de seguretat transfusional a través de mesures correctores i preventives.

Participen en el sistema d'hemovigilància al BST (que és el centre responsable de la donació i dels donants de sang, així com de la preparació, emmagatzematge i subministrament dels components sanguinis) i els serveis clínics dels diferents centres hospitalaris on es duen a terme les transfusions.

Les notifikacions s'inclouen en el Registre d'Hemovigilància de Catalunya de l'OCATT (Organització Catalana de Trasplantaments). La informació enviada des de cadascuna de les comunitats autònomes se centralitza a la Unitat Estatal d'Hemovigilància del Ministeri de Sanitat.

des d'aquí, es reporta a la seu europea d'hemovigilància (European Haemovigilance Network).

- S'han subministrat 150.128 vials d'hemoderivats als centres sanitaris.

GRAN BARCELONA

Càritas de BCN ja té una llista d'espera de gairebé 2.000 pobres

L'entitat està desmobilitada i espera que no puguin inspeccionar a tots les demandes d'ajuda

L'ajuntament de l'Eixample ha autoritzat els seus recursos i l'entitat té un llistat de 2.000 pobres

MÉS PAIS ALS CARRO DELS SOMNIS

Integrants que acaben d'arribar diuen que el programari sobre la solució de les necessitats socials és molt útil.

Visites

Exploracions

Pel·lícules

Entrevistes

Testimonis

Lectures

Definir el servei

Què?	Què farem exactament?
Per a qui?	Qui són les persones destinatàries?
Per què?	Quina necessitat o problema social justifica el projecte? Per què volem fer-ho?
Quan?	Quan ho prepararem, quan ho executarem, quan s'acabarà?
Com?	Com ens organitzarem? Què cal per dur-ho a terme?

Comprometre's

1. Es necessari verbalitzar el compromís individual.
2. Implica un “rendiment de comptes” d’uns resultats concrets.
3. Es contreu principalment amb les persones i entitats destinatàries.
4. També es contreu amb la resta del grup i amb un mateix.

Definir els aprenentatges

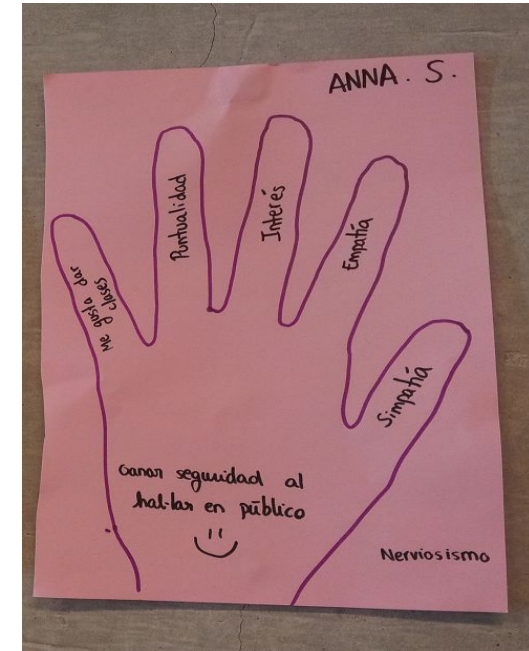
Els nois i noies poden plantejar-se
2 preguntes:

Què puc aportar jo?

Quins són els meus punts forts?

Quines coses sé fer bé?

Com puc ajudar als altres?

Què vull aprendre?

Quins són els meus punts febles?

Quines oportunitats tindrè de millorar-los?

Per a què em servirà?

Com organitzar el grup?

Críteris i antinòmies

Equip / individu

Diversitat / especialització

Participació / eficàcia

Acompanyament / autogestió

Eines

Equips d'organització general

Equips per tasques

Calendari de treball

Què podem registrar de la preparació?

El treball individual a l'aula

Els treballs en equip

Web de l'escola

Fotografies

Vídeos

Xarxes socials

Mitjans de comunicació

Com reflexionar sobre la preparació?

Sobre què reflexionar?

Què hem après sobre el problema?

Què esperen de nosaltres?

Quins són els nostres punts forts i les nostres limitacions?

Eines

Lectures

Jocs i dinàmiques

Inici d'un diari de l'experiència

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

1. El **nom definitiu** del projecte.
2. Algun **element de planificació** el·laborat pels nois i noies: mural, dossier, etc.

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

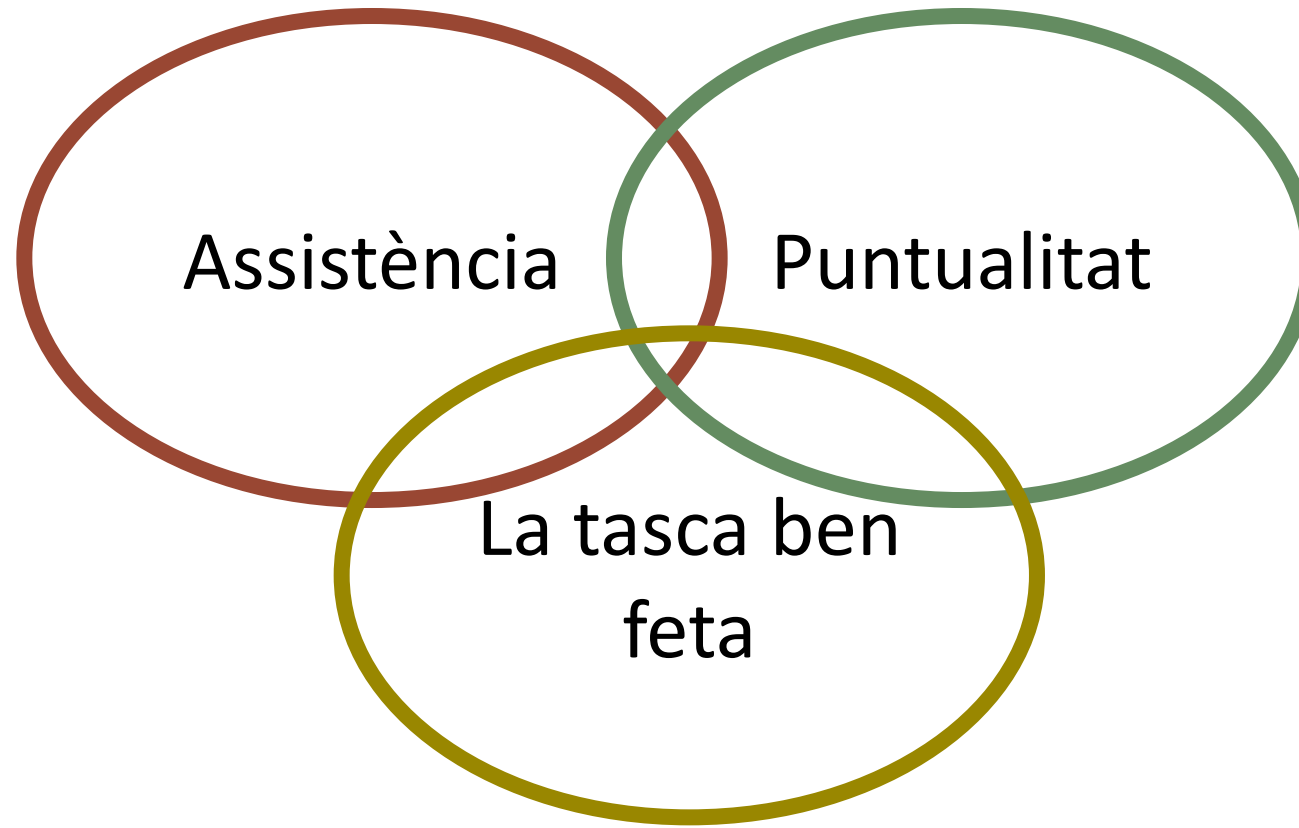
5. Execució amb el grup

Passos:

1. **Dur a terme** el servei.
2. **Relacionar-se** amb les persones i entitats de l'entorn.
3. **Registrar**, comunicar i difondre el projecte.
4. **Reflexionar** sobre els aprenentatges de l'execució.

Dur a terme el servei

La relació amb els destinataris

Una oportunitat per a:

L'empatia.

Les bones maneres.

Les habilitats comunicatives.

Què podem registrar de l'execució?

La relació
amb les
entitats i
destinatariis

Les tasques
del servei

Web de l'escola

Fotografies

Vídeos

Xarxes socials

Mitjans de comunicació

Com reflexionar sobre l'execució?

Sobre què reflexionar?

Què estem descobrint?

Com ho estem fent?

Què podem millorar / corregir?

Eines

Interacció amb els destinataris, amb els companys i amb el professorat.

Diari de l'experiència.

Lectures.

Autoobservació.

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

Material gràfic o audiovisual
suficient com per poder deixar
constància del que estem fent.

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

6. Tancament amb el grup

Passos

1. Reflexionar i avaluar els **resultats del servei**.
2. Reflexionar i avaluar els **aprenentatges assolits**.
3. Projectar perspectives de **futur**.
4. **Celebrar** amb tots l'experiència viscuda.
5. Registrar, comunicar i **difondre** el projecte.

Com reflexionar sobre els resultats del servei?

Sobre què reflexionar?

El procés, els problemes imprevistos i la manera de resoldre'ls.

Els resultats i l'impacte a l'entorn.

Les conclusions.

Eines

Instruments de registre utilitzats.

Entrevistes destinataris / comunitat.

Comptabilitzar el que té sentit.

Com reflexionar sobre els aprenentatges assolits?

Sobre què reflexionar?

Coneixements que hem adquirit.

Habilitats i procediments que hem exercitat.

Actituds i valors que hem millorat.

Eines

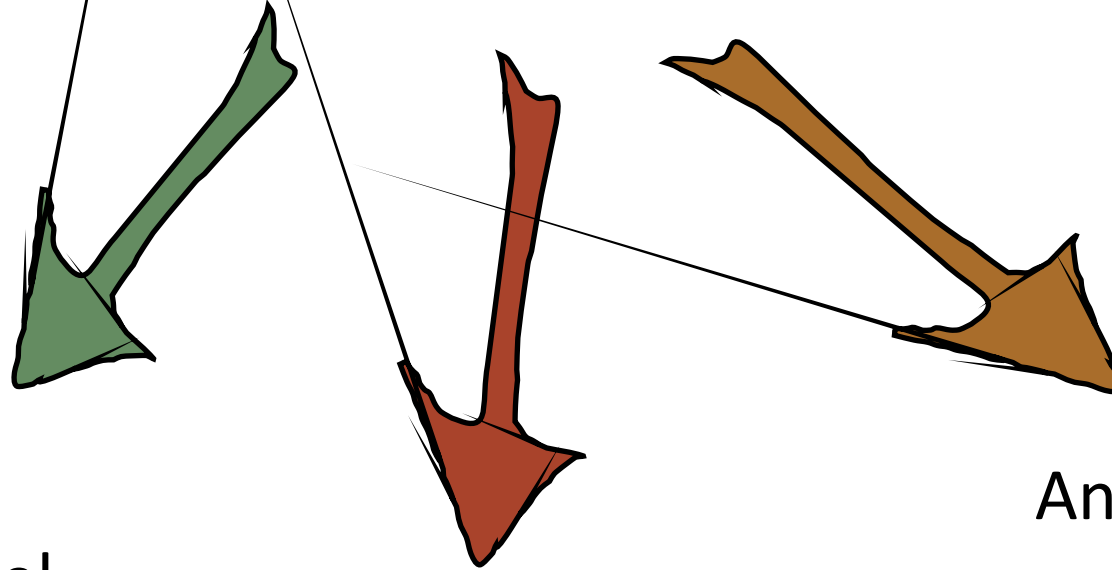
Qüestionaris.

Jocs i dinàmiques.

Rúbriques.

Com continuar?

Anem a
continuar el
projecte!

Anem a
canviar de
projecte!

Anem a
passar el
testimoni!

Realització del projecte amb el grup classe

Per què s'ha de celebrar l'experiència viscuda?

Reconèixer els esforços.

Reforçar l'autoestima.

Comunicar els resultats a les famílies.

Consolidar el vincle amb les entitats socials.

Difondre el treball realitzat.

Què podem registrar del tancament?

El relat del projecte

Testimonis de tots els implicats

La celebració

Valoració, conclusions, perspectives

Web de l'escola

Fotografies

Vídeos

Xarxes socials

Mitjans de comunicació

Realització del projecte amb el grup classe

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

Algun **element d'avaluació** el·laborat pels mateixos nois i noies (vídeo, mural, dossier, recopilació d'entrevistes, reportatge publicat en alguna revista local...).

red española
aprendizaje-servicio

Realització del projecte amb el grup classe

Els riscos en aquesta etapa:

Poca reflexió sobre la necessitat social

Poques responsabilitats individuals

No encaixar bé els imprevistos

No ensenyar a organitzar-se

Alimentar valoracions negatives

No avaluar detingudament els resultats

red española
aprendizaje-servicio

Realització del projecte amb el grup classe

Les claus en aquesta etapa:

Una bona reflexió prèvia sobre la necessitat social

Explicitar molt clarament els aprenentatges

Treballar la frustració

Responsabilitats individuals

Lectures motivadores

Rendiment de comptes

Activitats d'animació

Preparació	1	Esbós de la idea
	2	Relació amb entitats socials
	3	Planificació del projecte
Realització	4	Preparació amb el grup
	5	Execució amb el grup
	6	Tancament amb el grup
Avaluació	7	Avaluació multifocal

7. Avaluació multifocal

Passos:

1. Avaluar al **grup** i als seus **membres**.
2. Avaluar el **treball en xarxa** amb les entitats.
3. Avaluar l'**experiència** com a projecte ApS.
4. **Autoavaluar-se** com a persona dinamitzadora del projecte.

Avaluar al grup i a cada membre

Han assolit els objectius educatius que ens proposàvem?

Com han millorat les seves competències?

Com han madurat els seus interessos, actituds i valors?

Com ha evolucionat la dinàmica del grup?

Què podem concloure?

Avaluar el treball en xarxa amb les entitats

Eren les adequades per a compartir el projecte?

La nostra organització ha estat correcta?

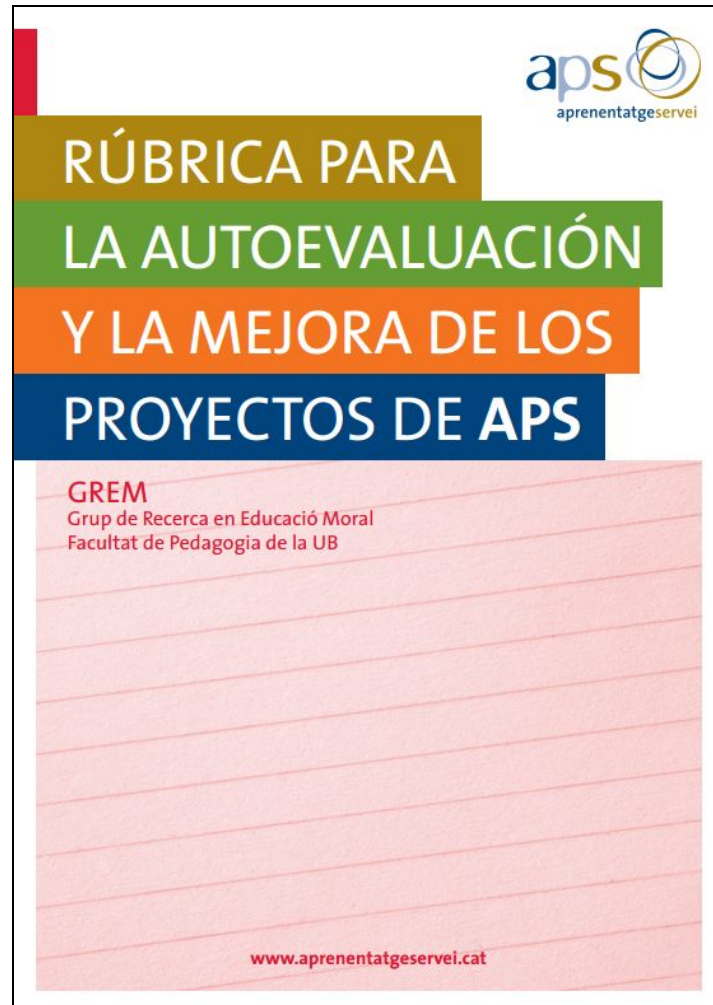
Ens hem entès bé i podem continuar?

Com valoren elles el projecte realitzat?

Què podem concloure?

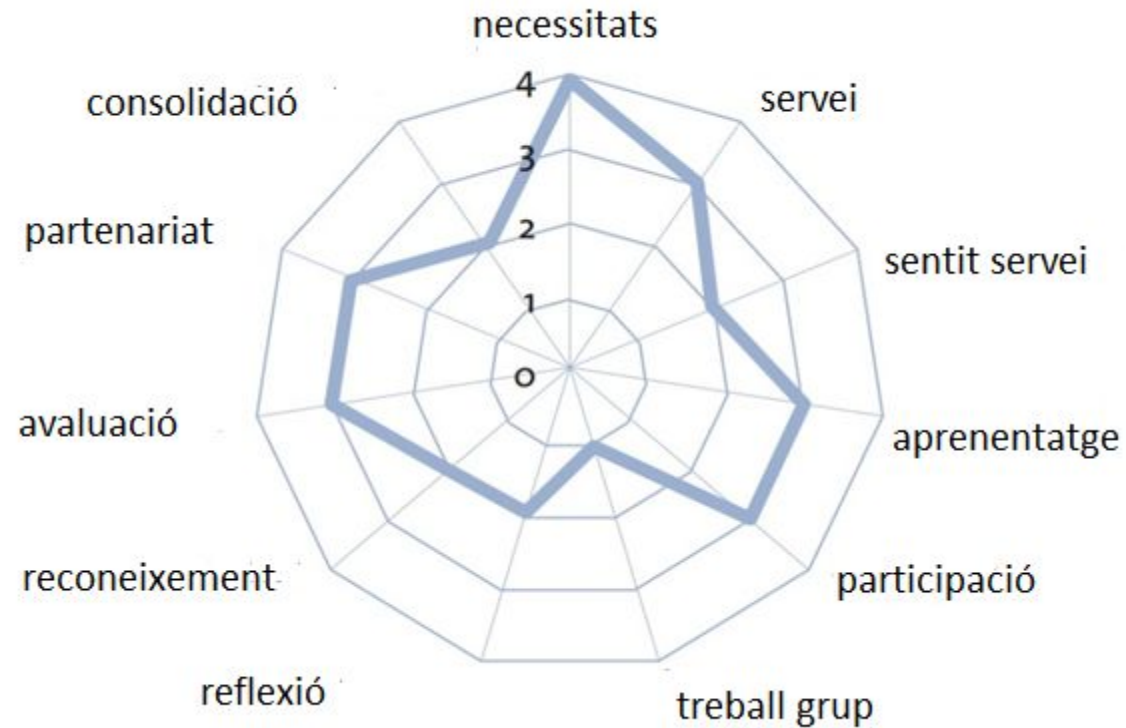
Com avaluar l'experiència com a ApS?

Descarregable a:

www.aprenentatgeservei.cat

Rúbrica per a l'autoavaluació i millora dels projectes ApS

Autoavaluar-se com a persona dinamitzadora del projecte

Coneixements

Didàctica

Organització

Relació amb
l'entorn

Relació
educativa

Al final d'aquesta etapa podríem tenir:

1. Una **memòria senzilla**, breu i pràctica de l'experiència.
2. Una **presentació** per compartir el projecte.

S'ha d'escriure perquè:

El projecte no s'oblidi fàcilment.

El document ens permeti retre comptes.

Inspiri a d'altres grups i educadors per impulsar nous projectes.

Córrer amb

**Un projecte d'aprenentatge servei
a Secundària**

Institut de Secundària Jane Goodall
Curs 2015-2016

Abel Cusi i Bárbara Vila, professors de 3r d'ESO

Avaluació multifocal

Els riscos en aquesta etapa:

No aturar-se gaire

No tenir prou en compte la veu de les entitats socials

No compartir prou el projecte amb l'equip docent

red española
aprendizaje-servicio

Les claus en aquesta etapa:

Cloenda formal amb l'entitats social

Presentar el projecte a l'equip docent

Presentar el projecte a tercers

Imaginar projectes futurs

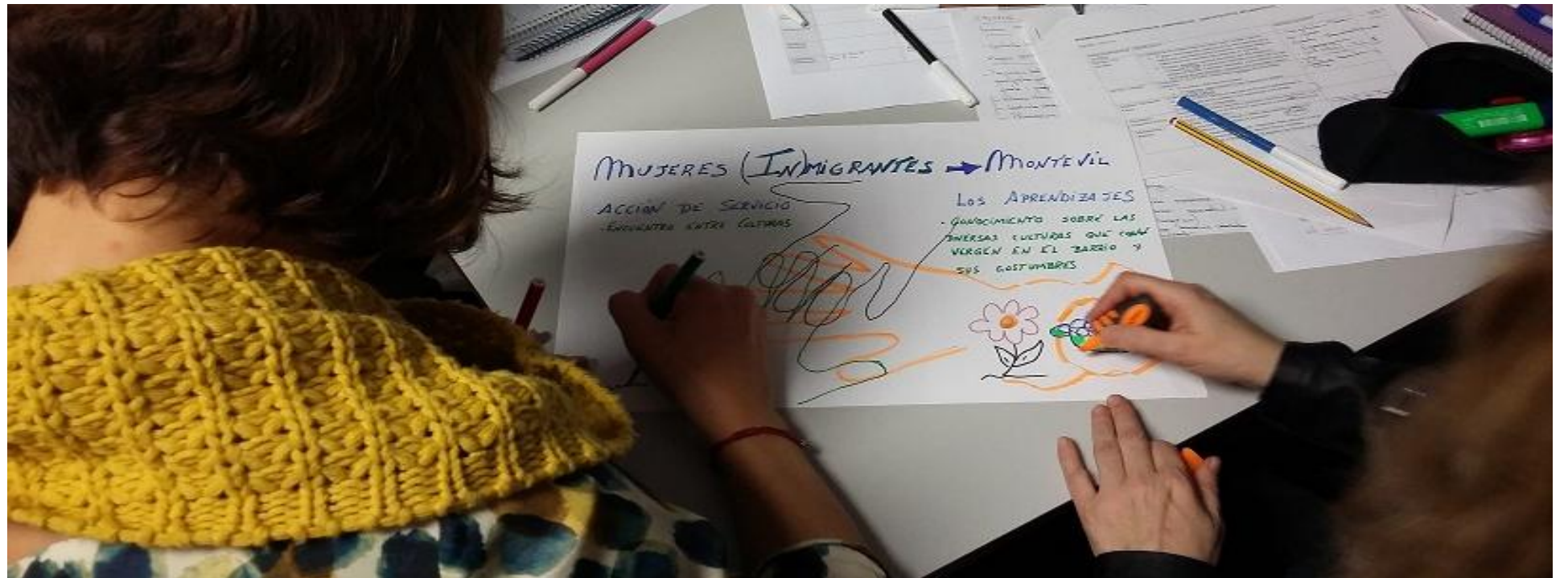

red española
aprendizaje-servicio

10 aspectos esenciales en la posada
en pràctica d'un projecte ApS

1. Fer un bon esbós.
2. Trobar un bon soci.
3. Preveure l'impacte educatiu i social del projecte.

4. Motivar els nois i noies.
5. Fer que investiguin la necessitat social.
6. Permetre que s' apropiïn del projecte i es comprometin.

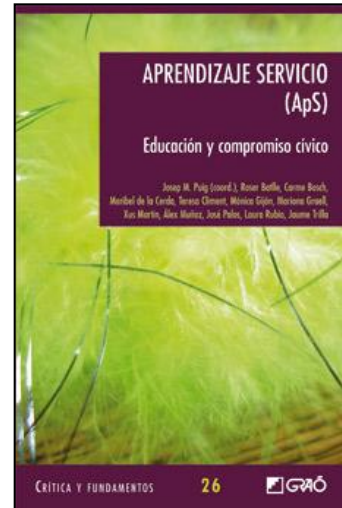
7. Procurar que reflexionin durant tot el procés.
8. Permetre que decideixin què volen aprendre i que avaluin els seus aprenentatges.
9. Celebrar els resultats amb tothom.

10. Registrar, compartir i difondre l'experiència:
¡No te la quedis només per a tu!

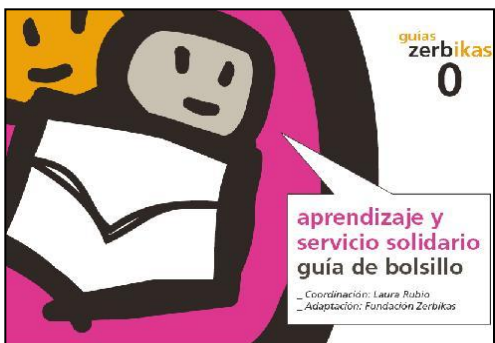

Per a saber més...

red española aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Ajuntament de Barcelona OFICINA CIÈNCIA CIUTADANA BARCELONA

Ciència ciutadana i aprenentatge servei

Coordinació
Elisabetta Broglio i Maribel de la Cerda

Autoria
Josep Perelló, Maribel de la Cerda, Santi Escartín, Frederic Bartumeus, Ariadna Peña, Gemma Agell, Luis F. Ruiz-Orejón, Cristina Puig, Maria Vicioso, Salva Ferré, Pol Colomer, Oleguer Sagarra, Ofelia Díaz, Pau Fortuño, Rubén Ladrera, Iraima Verkaik, Narcís Prat, Núria Bonada, Anna Cigarini i Isabelle Bonhoure

GUIA PER FER DESCOBERTA D'APRENENTATGE SERVEI AL MEDI NATURAL

XARXA DE TERRENYS D'ACAMPADA CAMPAMENTS I MÉS

CAMPAMENTS I MÉS WWW.CAMPAMENTS.CAT

FUNDAció

Service Learning for Kids
Climate Change & Global Warming

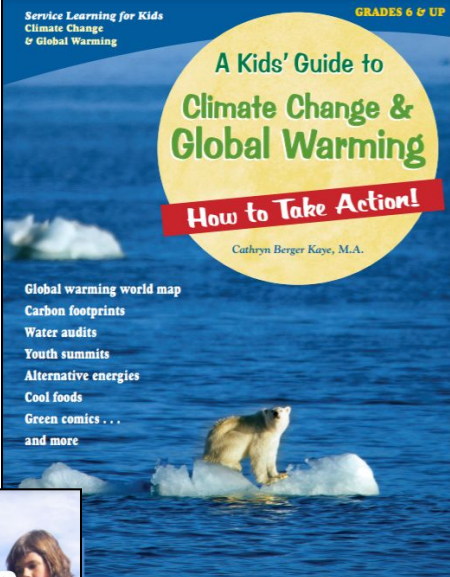
GRADES 4 & UP

A Kids' Guide to Climate Change & Global Warming

How to Take Action!

Cathryn Berger Kaye, M.A.

- Global warming world map
- Carbon footprints
- Water audits
- Youth summits
- Alternative energies
- Cool foods
- Green comics . . .
- and more

CIENCIA CIUDADANA, NATURALEZA URBANA Y EDUCACIÓN AMBIENTAL

Desarrollo de observatorios ciudadanos para la conservación de la biodiversidad y la transformación ambiental de las sociedades metropolitanas

Guia pràctica d'Aprenentatge Servei en ecosistemes aquàtics continentals

Una experiència didàctica i comunitària de compromís amb el medi ambient

Diputació Barcelona #DibaOberta

Guia didàctica

RESIDUUM, RESIDUS I RECURSOS

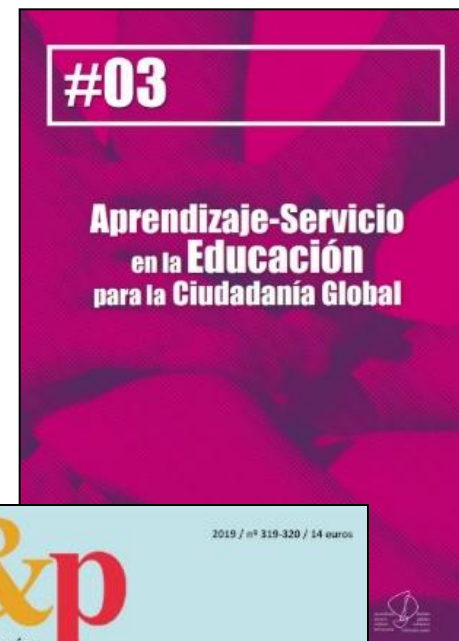
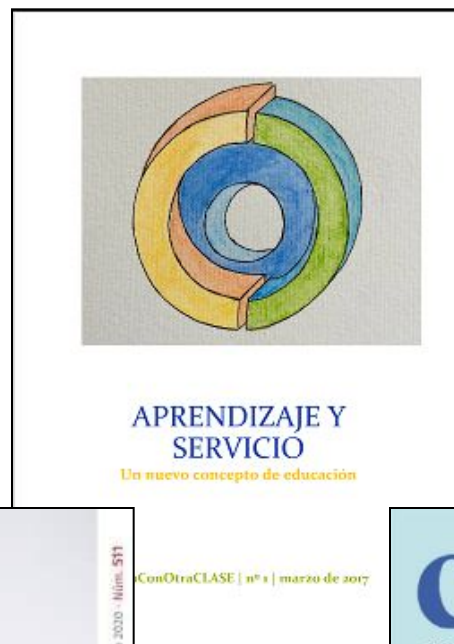
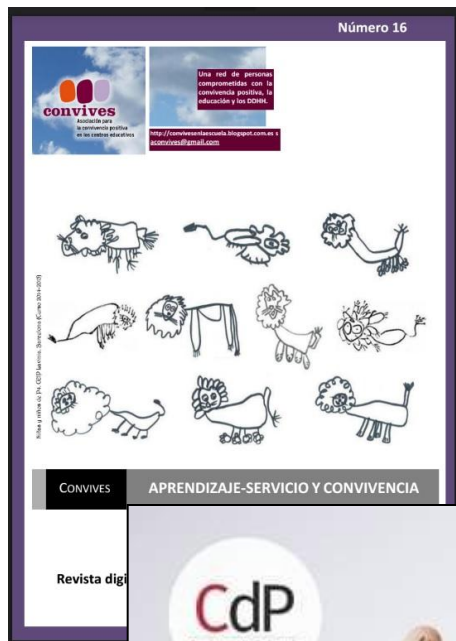
per a projectes d'Aprenentatge-Servei #GuiaApSRR

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Les humanes i els humans posen i han de posar **cura** en tot: Cura de la vida, del cos, de l'esperit, de la natura, de la salut, de la persona estimada, del que pateix y de la casa. Sense la cura la vida s'acaba.

Leonardo Boff. *Ética planetària des del Gran Sud.*

red española
aprendizaje-servicio

MOLTES GRÀCIES!!

Aquesta presentació està subjecta a una llicència
Creative Commons.

Es pot copiar, distribuir i comunicar públicament, sempre que es citi l'autoria: **Red Española de Aprendizaje-Servicio** i no s'utilitzi amb fins comercials.

També es pot aprofitar la presentació per generar altres, però en aquest cas només es podria distribuir amb una llicència com aquesta.

